

HET ORDEJAAR 2016

BEZUINIGINGEN

FINANCIËEL TOEZICHT

GEDRAGSREGEL 2 LID 2

OPDRACHTBEVESTIGING

WIJZIGINGSVERORDENING DERDENGELDEN

WWFT/ DATALEKKEN

JAARVERSLAG

1 JANUARI 2016

T/M

31 DECEMBER 2016

ORDE VAN ADVOCATEN

'S-HERTOGENBOSCH

INHOUD

• Overzicht samenstelling raad van de orde & commissies	pagina 1-3
• Dekensverslag van deken mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler	pagina 4-12
• Financieel verslag mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen en Begroting	pagina 13-16
• Verslagen Portefeuillehouders raad van de orde & Commissies	pagina 17-38
• Verslag College van Afgevaardigden	pagina 39-40
• Jaarverslag Jonge Balie 's-Hertogenbosch	pagina 41-43
• Resultaten CCV over 2015	pagina 44
• Klachten	pagina 44-51
• Bemiddelingen	pagina 52-53
• Adviezen	pagina 53
• Aanwijzing ex artikel 13 Advocatenwet	pagina 54
• Kantoorbezoeken	pagina 54-55
• Specifiek Toezicht-dossiers	pagina 56-58
• Bestuursrechtelijke handhaving	pagina 59
• Wob	pagina 59
• (Werkzaamheden) bureau orde van advocaten	pagina 60-63

JAARVERSLAG 1 JANUARI 2016 t/m 31 december 2016

RAAD VAN DE ORDE & COMMISSIES

De samenstelling van de raad van de orde gedurende de verslagperiode 01-01-2016 t/m 31-12-2016:

- mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler (deken vanaf 1 juli 2014; Eersel, 2006)
- mr. A.A.H.M. (Jos) van der Wijst (wnd. deken vanaf 1 juli 2014 t/m 17 maart 2016; Boxtel, 2006)
- mr. J.E. (Jan) Stadig (wnd. deken vanaf 18 maart 2016, penningmeester tot en met 17 maart 2016, 's-Hertogenbosch, 2009)
- mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen (secretaris; penningmeester vanaf 18 maart 2016, Eindhoven, 2012)
- mw. mr. M.Th. (Marijke) Linsen-Penning de Vries (Eindhoven, 2007)
- mw. mr. J.P.C. (Suzanne) van den Bogaard (Eindhoven, 2008)
- mw. mr. A. (Annelies) Overmars ('s-Hertogenbosch, 1 juli 2014)
- mw. mr. M. (Rietje) Obers (Helmond, 2016)

Bureau orde van advocaten:

- mw. I.G.M.H. (Inge) Minkenberg - adjunct-secretaris
- mw. mr. K.M. (Karin) de Meij - stafjurist
- mw. mr. A.A.F. (Anita) Land - stafjurist (vanaf 9 mei 2016)
- mw. E.L.G.M. (Lies) van Etten - Hoofd secretariaat
- mw. R. (Roelie) de Poortere - adm. medewerkster / secretaresse
- mw. C. (Cher) Walda - adm. medewerkster / secretaresse (vanaf 1 november 2016)
- mw. E. (Esen) Genc - adm. medewerkster / secretaresse (1 januari 2016 t/m 30 december 2016).

Binnen de raad hebben de leden bijzondere aandacht voor een aantal portefeuilles:

Strafrecht/Kantorencontact: mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler

Personeel: mr. J.E. (Jan) Stadig

Financiën: mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen

Gefinancierde rechtshulp: mw. mr. A. (Annelies) Overmars

Innovatie / bestuursrecht : mw. mr. M. (Rietje) Obers

Opleidingen: mw. mr. M.Th. (Marijke) Linsen-Penning de Vries

Stagiaires/Bossche Baliebulletin/communicatie: mw. mr. J.P.C. (Suzanne) van den Bogaard

Van de Bossche orde zijn lid van het College van Afgevaardigden:

mr. E.A. (Sander) Leeman (Veghel, 2003) - lid

mw. mr. A. (Amke) de Visser ('s-Hertogenbosch, 2012) – lid

mr. J.Th.M. (Joost) Diks (Eindhoven, 2012-2015 plv. lid, 2015) - lid

mr. S.R. (Sander) Baetens (Veldhoven, 2012-2015 plv. lid, 2015) - lid

Plaatsvervangende leden:

mw. mr. V.P.H.M. (Vera) van Buggenum ('s-Hertogenbosch, 2012) - plv. lid

mw. mr. D.D. (Dagmar) Dielissen-Breukers (Eindhoven, 2015) – plv. lid

mr. H.J. (Dirk) School (Boxtel, 2015) – plv. lid

De raad wordt bijgestaan door enkele (gemengde) commissies:

Insolventiecommissie

Leden balie: mr. J.E. (Jan) Stadig (q.q.), , mr. P.R. (Ruud) Dekker (tot 22 februari 2016), mr. G.F. (Frank) van den Berg, mr. D.P. (Daan) Schalken, mw. mr. S. (Suzan) Winkels-Koerselman, mr. M.J. (Maarten) Blommaert (vanaf 22 februari 2016).

Strafrechtcommissie

Leden balie: mr. J.F.C. (Jan-Frederik) Schnitzler (q.q.), mr. P.Th. (Peter) van Alkemade (tot en met 30 juni 2016), mr. B.G.M. (Bart) Frencken, mr. J. (Jules) van Wijk (vanaf 1 juli 2016).

Deelnemers jaarlijks overleg Strafrechtsector gerechtshof

mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler (q.q.)

mr. P.C. (Paul) Saris.

Familierechtcommissie rechtbank

Leden balie: mw. mr. M.Th. (Marijke) Linsen-Penning de Vries (q.q.), mw. mr. M.A.M.L. (Marjolijn) van Osch (tot 13 oktober 2016), mr. M.H.A.J. (Marc) Slaats (jeugdzaken) en mr. J. (Joris) Geuze, mw. mr. G.J. (Geertje) de Jong (vanaf 13 oktober 2016).

Familierechtcommissie gerechtshof

mw. mr. M.Th. (Marijke) Linsen-Penning de Vries (q.q.)

mw. mr. B.A.H.M. (Bregje) Boelens

Commissie BOPZ

Leden balie: mw. mr. M.Th. (Marijke) Linsen-Penning de Vries (q.q.), mr. C.W.M. (Coen) Verberne (Eindhoven), mr. J.B.M. (Ben) Vaessen (Helmond) en mr. L.H.M. (Louis) Zonnenberg ('s-Hertogenbosch).

Commissie Civiel Recht rechtbank

Leden balie: mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen (q.q.), mw. mr. J.E. (Annelies) Jansen, mr. M.A.J.G. (Marc) Janssen (tot 12 september 2016), mr. G.C. (Guido) Vergouwen (tot 12 september 2016) en mr. P.C.A. (Peter) van Baaren, mw. mr. N.J. (Nina) Meuwese (vanaf 12 september 2016).

Deelnemers jaarlijks overleg handelssector Gerechtshof

mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen (q.q.)
mr. E. (Evert) Jansberg.

Commissie Bestuursrecht

Leden balie: mr. A.A.H.M. (Jos) van der Wijst (q.q.) (tot en met 17 maart 2016), mw. mr. M. (Rietje) Obers (q.q.) (vanaf 18 maart 2016), mr. P. (Pierre) van den Hoogen, mr. A.G. (Ad) Kerkhof, mr. R.E. (Robert) Wannink en mr. J.L. (Jan) Stoop.

Commissie Gefinancierde Rechtsbijstand

Leden balie: mw. mr. A. (Annelies) Overmars (q.q.), mw. mr. M. (Rietje) Obers, mr. P.L.M. (Paul) Stieger, mw. mr. R.P. (Riëtta) van Empel-Bouman, mr. B.W.M. (Bart) Toemen, mr. F.A.J. (Frank) van Rijthoven, mr. P.Th. (Peter) van Alkemade.

Kascommissie

mr. P.R. (Ruud) Dekker (tot en met 17 maart 2016), mr. M.M.C. (Marc) van de Ven, mr. R.A.M.L. (Reinoud) van Oeijen, mr. M.H.C.G. (Maurice) Winkels (vanaf 18 maart 2016).

Bestuur Stichting Noodfonds Bossche Orde

mr. A.A.H.M. (Jos) van der Wijst (q.q.) (tot en met 17 maart 2016); mr. J.E. (Jan) Stadig (q.q.) (vanaf 18 maart 2016), mr. L.G.R.M. (Léon) Spronken en mw. mr. B. (Barbara) du Fossé.

Dekenverslag
01-01-2016 t/m 31-12-2016
van
deken mr. Jan Frederik Schnitzler

Geachte collegae en confrères, amici en amicae,

Het onderhavige Jaarverslag van mij als deken betreft een overzicht van de activiteiten over het jaar 2016.

Op een andere plek in het Jaarverslag treft u de cijfermatige informatie aan met betrekking tot de activiteiten die ik als deken in 2016 heb verricht. Op deze plek verwijs ik graag daarnaar.

Het jaar 2016 betreft alweer het tweede volledige kalenderjaar waarin de Wet Toezicht en Positie Advocatuur (de nieuwe Advocatenwet) en de landelijke Verordening op de advocatuur (Voda), die op 1 januari 2015 in werking traden, van toepassing waren. Ik wees in mijn vorige twee jaarverslagen al op de nieuwe toezichtinstrumenten onder de huidige wettelijke bepalingen, die de dekenen meer bevoegdheden hebben gegeven, vooral door het van toepassing verklaren van de bepalingen in hoofdstuk 5 van de Algemene Wet Bestuursrecht. Daarnaast werd erop gewezen dat de deken met ingang van 1 januari 2015 ook wettelijk toezichthouder is in het kader van de Wwft.

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de werkzaamheden van het dekenaat sedert 1 januari 2015 aanzienlijk zijn geïntensiveerd als gevolg van de uitbreiding van het takenpakket. Het toezicht is immers primair bij de deken komen te liggen en aan het toezicht zoals dat voorheen werd uitgeoefend, zijn allerlei taken toegevoegd. Denk hierbij aan de tijdrovende werkzaamheden die samenhangen met (het voorbereiden en het verrichten van) de kantoorbezoeken en het in toenemende mate monitoren van financiële kengetallen.

Uiteraard gingen ook de gewone dagelijkse werkzaamheden gewoon door, waarbij u kunt denken aan het bijwonen van diverse bijeenkomsten, het voeren van vele gesprekken, bemiddelingen, het afwikkelen van een groot aantal klachtdossiers en het geven van

dekenadviezen. Deze opsomming is vanzelfsprekend niet uitputtend. Hieronder zal ik daar nog nader op ingaan.

Zoals aangegeven, geeft de nieuwe Advocatenwet de deken de bevoegdheid om gebruik te maken van de instrumenten die door het van toepassing verklaren van hoofdstuk 5 van de Algemene Wet Bestuursrecht in de nieuwe Advocatenwet zijn toegevoegd aan de tuchtrechtelijke middelen waarover de deken reeds sedert jaar en dag beschikt.

Het meest in het oog springen uiteraard de bestuurlijke boete en de last onder dwangsom. De dekens hebben landelijk gezien in toenemende mate gebruik gemaakt van de toepassing van deze nieuwe bevoegdheden. Een voorbeeld waarbij de last onder dwangsom werd ingezet is het niet beschikken over een geldige advocatenpas. Iedere advocaat dient een dergelijke, geldige, pas te hebben, niet alleen om toegang te krijgen tot bijvoorbeeld digitale roljournaals, het advocatenportaal in strafzaken, maar ook om fysieke toegang te verkrijgen tot justitiegebouwen, politiebureaus of penitentiaire inrichtingen. De advocatenpas is ook nodig om de jaarlijkse verplichte CCV-opgave te doen. Dat betekent overigens niet dat van de nieuwe toezichtinstrumenten daadwerkelijk uitbundig gebruik is gemaakt.

Ik beschouw het tot mijn beschikking hebben van deze instrumenten vooral en in de eerste plaats als preventief middel. Ik bedoel daarmee dat naar de advocaten in de balie Oost-Brabant is gecommuniceerd dat de dekens in een groot aantal gevallen bestuursrechtelijke bevoegdheden, zoals neergelegd in de Beleidsregel bestuurlijke handhaving advocatuur 2016, kunnen inzetten, maar dat deze bevoegdheden eerst daadwerkelijk worden ingezet wanneer advocaten(kantoren) na (soms herhaalde) waarschuwing niet voldoen aan de op hen rustende verplichtingen.

Het kenmerkende van de Beleidsregel is dat deze aangeeft dat bestuursrechtelijke instrumenten met name ingezet kunnen worden bij overtredingen die als "zwart wit" kunnen worden aangeduid en die er dus op neerkomen dat van de leden van de balie wordt verlangd dat bepaalde verplichtingen worden nageleefd en dat eenvoudig kan worden vastgesteld of dat wel of niet het geval is geweest. Met andere woorden, er rust een verplichting op de individuele advocaat (of op het advocatenkantoor) en wanneer die verplichting niet is nageleefd, dan is de betreffende advocaat (of het advocatenkantoor) enkel ten gevolge van de niet-naleving van die verplichting in overtreding en kan het bestuursrechtelijke instrumentarium worden ingezet.

In eerste instantie valt daarbij te denken aan de inzet van het middel last onder dwangsom, teneinde de betreffende advocaat c.q. het advocatenkantoor alsnog te dwingen aan de verplichting te voldoen, alvorens wordt overgegaan tot het opleggen van een bestuurlijke boete.

De last onder dwangsom wordt voorafgegaan door een voornemen tot oplegging daarvan kenbaar te maken. Te verwachten is dat een advocaat die op zichzelf al behoort te weten welke verplichtingen uit de Advocatenwet, de Voda/Roda en de Wwft op hem of haar rusten en die met een dergelijk voornemen wordt geconfronteerd, in het grootste deel van de gevallen alsnog aan de verplichting zal voldoen. Voor zover individuele advocaten c.q. kantoren dan alsnog in gebreke blijven, is het een kwestie van duidelijk communiceren dat wanneer niet (alsnog) aan de verplichtingen wordt voldaan, de deken de bevoegdheid heeft om de bestuursrechtelijke instrumenten daadwerkelijk in te zetten.

Ik heb de indruk dat door veelvuldig te wijzen op de mogelijke inzet van bestuursrechtelijke instrumenten, overtredingen worden voorkomen. Een gewaarschuwd advocaat telt immers ook voor twee.

Ondertussen kan echter niet ontkend worden dat de plaatselijke dekens nog steeds met terughoudendheid gebruik maken van de daadwerkelijke inzet van het bestuursrechtelijke instrumentarium. Tegelijkertijd kan gesteld worden dat alleen al het voorhanden hebben van dit instrumentarium een belangrijke preventieve werking heeft.

De verwachting is desalniettemin dat in toenemende mate vaker naar dit instrumentarium zal worden gegrepen.

Uiteraard had en heeft de deken ook nog steeds tuchtrechtelijke mogelijkheden om in te grijpen wanneer dat noodzakelijk is. Daarvan is ook in 2016 met regelmaat gebruik gemaakt, waarbij met name een belangrijke plek wordt ingeruimd voor het zogenaamde "normoverdragende gesprek" (het oude dekenale standje).

De deken bepaalt uiteraard welk instrument (tuchtrechtelijk of bestuursrechtelijk) hij inzet en als het om tuchtrechtelijke afdoening gaat, bepaalt de deken eveneens op welke wijze dat het beste kan gebeuren. Als de aard en ernst van de overtreding zich daartoe lenen, kies ik in eerste instantie voor toepassing van het norm-overdragende gesprek, waarbij ik het zelf van belang vind of de advocaat die in de fout is gegaan al dan niet tuchtrechtelijke antecedenten heeft en al dan niet oprecht aangeeft het laakbare van zijn/haar gedrag in te zien. Soms kan daardoor worden volstaan met een dergelijk dekenaal gesprek en vaak ook worden met de advocaat in kwestie concrete afspraken gemaakt ter voorkoming van een gang naar de tuchtrechter. Ik probeer daarbij zoveel mogelijk maatwerk te leveren.

Zo kan het voorkomen dat een advocaat die de regelgeving met betrekking tot de ontvangst van contante betalingen niet correct naleeft, door mij in de gelegenheid wordt gesteld om - ter voorkoming van een gang naar de tuchtrechter (al dan niet als extra op het minimaal jaarlijks te behalen aantal opleidingspunten) - een cursus Wwft te volgen; dit jaar kwam het voor dat vervolgens het hele kantoor de cursus volgde. In feite is dit een soort voorwaardelijk sepot, dat in de praktijk een buitengewoon nuttig instrument blijkt te zijn. Maar het normoverdragende gesprek is in meerdere gevallen een probaat middel om een advocaat tot de orde te roepen die in overtreding is, welke overtreding echter op zich van onvoldoende gewicht is om direct aan de tuchtrechter voor te leggen.

Hierboven memoreerde ik reeds de toegenomen hoeveelheid werkzaamheden in het bureau van de orde en voor de deken. In dat verband noemde ik de kantoorbezoeken die in het algemeen over en weer als zeer nuttig worden ervaren. In 2016 werden in verschillende combinaties door leden uit de raad van de orde maar liefst 42 kantoorbezoeken afgelegd, waarvan een groot deel door ondergetekende voor zijn rekening werd genomen, samen met de adjunct-secretaris van het bureau, dan wel met de secretaris uit de raad van de orde. In 's-Hertogenbosch hebben zich inmiddels redelijk vaste "koppeltjes" gevormd die met elkaar de kantoorbezoeken afleggen.

Met het college van toezicht hebben de dekens afgesproken dat bij minimaal 10% van de kantoren in ieder arrondissement op jaarbasis een kantoorbezoek wordt afgelegd. De verwachting is dat het aantal kantoorbezoeken in absolute zin de komende jaren zal stijgen. 2016 liet al een stijging zien t.o.v. 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat advocaten zich in toenemende mate afsplitsen en een eigen (niche) kantoor beginnen. Het aantal kantoren in ons arrondissement stijgt daardoor jaarlijks.

Wegens de personele onderbezetting werden die kantoorbezoeken in 2015 veelal nog voorbereid door de adjunct-secretaris. Die werkzaamheden kwamen derhalve bovenop haar toch al uitgebreide takenpakket. In de 2016 is mr. A.A.F. (Anita) Land in dienst getreden als tweede stafjurist. De stafjuristen hebben het afgelopen jaar een deel van deze kantoorbezoeken voorbereid en ook deels zelf mede verricht. De voorbereiding van een kantoorbezoek kost relatief veel tijd, maar dat geldt ook voor de bezoeken zelf en de verslaglegging ervan. Er is bijna altijd sprake van follow up. De aanbevelingen en verbeterpunten dienen uiteraard te worden gemonitord. Kantoorbezoeken kosten daarom minimaal een dag(deel).

In het Jaarverslag kunt u lezen hoe vaak ik dekenadvies heb gegeven met betrekking tot diverse op de Gedragsregels gebaseerde, dan wel andersoortige vraagstellingen, zoals met betrekking tot het overleggen van confraternele correspondentie, het aanvragen van

het faillissement van de eigen cliënt, conservatoire maatregelen, het verkrijgen van andere zekerheid, tegenstrijdige belangen etc. etc.

Vorig jaar stelde ik vast dat de landelijke tendens (ook in Oost-Brabant) was dat het aantal klachten iets afnam, maar 2016 liet helaas weer een stijging van het aantal klachten zien. Het aantal steeg, van 167 in 2015, naar 185 klachten in 2016. Naast deze 185 klachten behandelde ik in 2016 tevens 10 klachten over andere dekens / leden raad van de orde van andere balies. Zo vaak als mogelijk werd getracht om via bemiddelingsgesprekken tussen klager en advocaat c.q. tussen advocaten onderling tot een oplossing te komen. Veelvuldig moest echter toch een dekenstandpunt worden ingenomen. Met de Raad van Discipline in het ressort 's-Hertogenbosch is de afspraak gemaakt dat de zuidelijke dekens in alle klachtzaken waarin geen regeling wordt getroffen een dekenstandpunt innemen. Dat beleid is niet overal hetzelfde. Andere Raden van Discipline in het land wensen juist uitdrukkelijk geen dekenstandpunt te ontvangen. Persoonlijk vind ik het spijtig dat wij er niet in slagen om op dit punt landelijk geharmoniseerd beleid te ontwikkelen, temeer nu ook het College van Toezicht naast geharmoniseerd beleid in het kader van het toezicht, ook een geharmoniseerde wijze van klachtbehandeling voorstaat. Zie in dit verband ook het werkplan van het College van Toezicht.

De dekens blijven op dit punt echter afhankelijk van de opstelling van de plaatselijke Raden van Discipline.

In de praktijk worden in Oost-Brabant de klachtdossiers voorbereid door de stafjuristen en tussentijds met ondergetekende besproken, waarna door ondergetekende aan de hand van het volledige dossier een dekenstandpunt wordt ingenomen. In toenemende mate worden concepten van dekenstandpunten door de beide stafjuristen opgesteld, hetgeen een verlichting betekent van het takenpakket van de deken. Ik zie echter nog steeds alle klachtdossiers en beoordeel en bespreek zo nodig de conceptdekenstandpunten.

Waar nodig ben ik als deken uiteraard verschenen bij zittingen van de tuchtrechter, zowel bij de Raad van Discipline alsook bij het Hof van Discipline (denk aan verzet tegen beëdiging en beklag ex artikel 13 Advocatenwet).

In maart 2016 woonde ik samen met mijn collega-dekens uit Limburg en Zeeland-West-Brabant de Jaarvergadering van de Raad van Discipline in Eindhoven bij. Voorafgaand aan de vergadering voerden de dekens, zoals te doen gebruikelijk, overleg met de voorzitter en ondervoorzitters van de raad.

Regelmatig was er contact met de Raad in verband met o.a. de regeling op de verhoorbijstand tijdens politieverhoren en in geval van bijzonderheden m.b.t. toevoegingszaken. Overigens kan ik melden dat de contacten met de Raad voor Rechtsbijstand buitengewoon goed zijn. Zo hield ik op verzoek van de Raad in juni 2016 in Utrecht een voordracht over toezicht ten behoeve van de beschikkers van de Raad. De lijnen met de Raad zijn kort en dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat het bureau van deze orde van advocaten voorheen was gehuisvest in het pand van de Raad. De medewerkers kennen elkaar goed en dat maakt dat de drempels laag zijn. De informatie-uitwisseling is dan ook uitstekend te noemen. Die uitwisseling vindt overigens ook plaats op basis van een protocol dat de Raad met de 11 regionale dekens heeft gesloten. Een soortgelijk protocol is in 2016 ook met de Belastingdienst gesloten.

Iedere 6-8 weken vindt overleg plaats met de President van de rechtbank, maar dat overleg vindt ook - indien noodzakelijk - ad hoc plaats. Met de President bespreek ik diverse onderwerpen. U kunt daarbij onder meer denken aan signalen over advocaten. Die gevallen worden uiteraard opgepakt en in het bureau wordt dan een zogenaamd S-dossier (Specifiek Toezicht) aangelegd; een dossier aangelegd inzake een signaal dat nader onderzoek vereist. Ik stel dan nader onderzoek in en bekijk aan de hand van de voorliggende informatie welke stappen noodzakelijk zijn. Ik koppel de resultaten van het onderzoek altijd terug naar de President.

Zo ontving ik in 2016 signalen over advocaten uit Oost Brabant. Die meldingen heb ik onderzocht en de resultaten van het onderzoek zijn teruggekoppeld naar de president en aldus gedeeld met de president.

Ik hecht eraan op te merken dat mij van de zijde van de rechtbank slechts in zeer beperkte mate signalen bereiken van advocaten die niet zouden functioneren.

Naar aanleiding van een tweetal kwesties, die niet zagen op concrete individuele advocaten, vond nader overleg plaats. In de eerste plaats is met de president gesproken over de vermeende slechte kwaliteit van advocaten die zich met gefinancierde rechtsbijstand bezig houden. Dit onderwerp is ook met de hoofdofficier en de Raad voor de Rechtsbijstand zelf besproken. Ook mijn collega-dekens gingen hierover met de rechtbank en het OM het gesprek aan. De uitkomst was dat deze signalen, die vanuit het departement kwamen, nergens konden worden bevestigd. In de tweede plaats kwam er via de president een signaal vanuit de hoek van de rechters die belast zijn met personen- en familiezaken.

Deze kwestie is in mijn bijzijn in het overleg van de commissie familierecht met enkele rechters uit die sector besproken. Omdat er geen namen werden genoemd, is door mij aangegeven dat het doen van onderzoek niet mogelijk is. Wel is de afspraak gemaakt dat de rechtbank in de toekomst meer concrete signalen wel met de deken zal delen.

Ook had ik overleg met het Presidium in verband met een binnentreden van een kantoor, terwijl de advocaat niet aanwezig was en zonder vooroverleg met mij als deken. Het ging in dit geval overigens over een binnentreden dat in eerste instantie zag op bewinddossiers (en dus niet primair gericht op het optreden als advocaat), maar omdat er geen scheiding kon worden aangebracht in bewind- en advocatendossiers, had het bezoek van de deurwaarder het karakter van een zoeking, buiten afwezigheid van de betreffende advocaat en de deken. Dat kan uiteraard niet en deze kwestie is indringend besproken en heeft geleid tot betere werkafspraken voor de toekomst.

Met de Hoofdofficier van Justitie had ik in 2016 een even frequent en soortgelijk contact. Ook hier geldt dat mij slechts in beperkte mate signalen over niet functionerende advocaten bereiken. Er wordt dan daarop door mij op dezelfde wijze gereageerd als op signalen die ik van de rechtbank ontving. In één concreet geval gaf het signaal van de Hoofdofficier mij aanleiding om bij de raad van discipline een dekenbezwaar in te dienen. Tevens besprak ik het optreden van de FIOD, die een kantoor in ons arrondissement met een bezoek verblijdde, overigens in verband met een cliënt van het betreffende kantoor en niet in verband met het kantoor zelf.

Met het Openbaar Ministerie en de politie vond daarnaast diverse malen overleg plaats in verband met de regeling omtrent de verhoorbijstand aan verdachten, die per 1 maart 2016 is ingegaan. Tevens werd ten behoeve van de balie een bijeenkomst belegd waarbij door het Openbaar Ministerie, de politie en ondergetekende uitleg werd gegeven omtrent de afspraken die op dat gebied zijn gemaakt. Tevens konden bij die gelegenheid vragen worden gesteld.

In één van de Nieuwsbrieven aan de balie heb ik de balie informatie verstrekt omtrent de werkwijze melding van bedreiging door advocaten bij de deken. Indien bij u of uw kantoor bedreigingen - mondeling/fysiek, telefonisch dan wel schriftelijk (per post, fax of e-mail) - binnenkomen, waarvan u meent dat deze moeten worden opgevolgd, wordt u verzocht daarover met mij (via het bureau van de orde) contact op te nemen, liefst met een duidelijke schets van de casus. Ik zal een snelle eerste en summiere telefonische screening doen, waarna - steeds in overleg met de betrokken advocaat - de casus gemeld wordt bij de Hoofdofficier van Justitie. Dit jaar zijn 2 meldingen bij mij / de Hoofdofficier gedaan.

De contacten met de President en de beide Hoofdofficieren bestempel ik als zeer prettig en informeel en uiteraard zakelijk als dat nodig is. Over en weer kunnen wij de zaken kwijt die wij bij elkaar kwijt willen. In 2016 hebben wij voor het eerst ook tripartiet overleg gevoerd. Twee keer sprak ik gelijktijdig met de president en de Hoofdofficier.

In juli 2016 vond ook met het Presidium van het Gerechtshof en de Hoofd Advocaat-Generaal (vestiging 's-Hertogenbosch) overleg plaats. Ook dit overleg werd gevoerd door de gezamenlijke zuidelijke dekenen. Overigens geldt ook voor de contacten tussen ondergetekende en de President van het gerechtshof dat wij elkaar weten te vinden wanneer er signalen zijn over bijvoorbeeld advocaten. Ook met die signalen wordt op dezelfde wijze omgegaan als hiervoor omschreven. Bijzondere aandacht was er ook nog voor de grote achterstand bij het wijzen van arresten. Deze kwestie is door mij, samen met Emilie van Empel, deken te Zeeland/West Brabant, besproken met de verantwoordelijke rolraadsheer.

Maandelijks zit ik vanzelfsprekend als deken de vergaderingen van de raad van de orde voor. Eén keer per jaar vergadert de raad tijdens de Beleidsdagen in het buitenland. Tijdens die Beleidsdagen worden onderwerpen besproken waarvoor op de reguliere vergadering onvoldoende tijd is om die goed uit te diepen. Daarnaast leveren deze Beleidsdagen een aanzienlijke bijdrage aan de onderlinge cohesie. Om die reden is ook gekozen om de Beleidsdagen in het buitenland te doen plaatsvinden. In 2016 verbleven wij van 13-17 april in Frankrijk (Nice). In oktober werd ook nog een Beleidsdag belegd. Deze werd gecombineerd met de reguliere oktober-vergadering. Een afvaardiging van de Algemene Raad van de NOVA werd die dag ontvangen.

Daarnaast neem ik maandelijks deel aan het dekenberaad te Utrecht, alsmede aan de jaarlijkse Heidag die traditioneel plaatsvindt op Landgoed Groot Warnsborn te Arnhem. Het dekenberaad wordt door mij (en de andere dekenen) als zeer nuttig ervaren. Een enkele keer per jaar komen de dekenen nog alleen met elkaar bijeen (bij de reguliere vergaderingen te Utrecht zijn ook de landelijk dekenen en de algemeen secretaris van de NOVA aanwezig, alsmede functionarissen van de afdeling toezicht van de NOVA). In dat kleinere verband worden kwesties besproken die de dekenen alleen met elkander wensen te bespreken. Ook die bijeenkomsten zijn zeer waardevol.

In mijn hoedanigheid van deken/portefeuillehouder Strafrecht neem ik periodiek deel aan het overleg van de commissie Strafrecht bij de rechtbank en de commissie Strafrecht bij het Gerechtshof. Aan deze commissies wordt deelgenomen door leden van de zittende magistratuur en het Openbaar Ministerie en de advocatuur. Er wordt niet over individuele zaken gesproken, maar over algemene kwesties en met name ook over organisatorische zaken.

In 2016 is met het Gerechtshof intensief gesproken over de zogenaamde gemeenschappelijke administratie. Het gaat hierbij om de ineenvoeging van de administraties van het OM en de het Hof in strafzaken, teneinde de werkprocessen zo goed mogelijk te laten verlopen. Omdat de scheiding der machten hierbij in het geding was, is door de dekenen uit het Hof ressort kritisch naar de plannen gekeken. Gebleken is echter dat voldoende waarborgen zijn ingebouwd die ervoor zorgen dat de belangen van de verdachten worden beschermd.

Op 7 januari 2016 vond de druk bezochte Nieuwjaarsreceptie plaats in Grand Café Plein 4 te Eindhoven. Wegens het grote succes vond op uitdrukkelijk verzoek van de balie op 15 september 2016 in dezelfde uitspanning de zogenaamde Nazomerborrel plaats.

Eens per kwartaal zit ik bij de zogenaamde kick-off redactievergadering van het Bossche Baliebulletin. Vier keer per jaar schrijf ik voor het BBB het niet-redactionele dekenale voorwoord.

Als gevolg van de invoering van de Nieuwe Advocatenwet maakt de deken geen deel meer uit van het College van Afgevaardigden. Wel schuif ik eens per kwartaal samen met

de adjunct-secretaris aan bij het vooroverleg in de vorm van een werkontbijt. Alle vergaderstukken van de Collegevergadering van de week daarop worden dan besproken. Dit overleg vind ik buitengewoon nuttig, omdat wij elkaar op die momenten over en weer op de hoogte kunnen brengen van actuele zaken. Uiteraard wordt ook gesproken over standpunten die de Bossche fractie inneemt met betrekking tot diverse te bespreken onderwerpen.

Daarnaast vindt ook periodiek overleg plaats met het bestuur van de Jonge Balie en werd de algemene ledenvergadering van de Jonge Balie in april bijgewoond. In verband met de Strafpleitwedstrijden die door de Jonge Balie in november van elk jaar worden georganiseerd, is er eveneens periodiek overleg met (de voorzitter van) de commissie SPW.

Op 16 november hield ik een voordracht voor de landelijke CIE-officieren van het Openbaar Ministerie. Dit zijn de officieren die op de diverse Arrondissementsparketten de centrale inlichtingen eenheden aansturen. Dit jaar was de Jaarvergadering georganiseerd door het parket Oost-Brabant. Ik hield voorts voordrachten over tuchtrecht en toezicht voor een advocatenkantoor in dit arrondissement en voor een particuliere groep van ondernemers.

Voor het eerst dit jaar ben ik (op verzoek van de voormalig plaatsvervangend Hoofdofficier van Justitie) aangeschoven bij het zogenaamde Arrondissementaal Justitieel Beraad. Dit is een overleg over met name veiligheid. Aan het overleg wordt door veel instanties deelgenomen. Zo zitten bij het AJB, behalve het OM, afgevaardigden van de rechtbank, de politie, de reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming, het gevangeniswezen en burgemeesters aan.

Vanuit het dekenberaad worden ook diverse bijeenkomsten belegd. Zo voerden wij in 2016 overleg met de Belastingdienst, waarbij over en weer bestaande (voor)oordelen jegens elkaar werden besproken. Het heeft geleid tot beter inzicht in elkaars positie.

Met de adjunct-secretaris voerde ik in het bureau vele, vele gesprekken. Alle stagiaires werden door ons ontvangen en inmiddels hebben wij daaraan toegevoegd de herintreders en de zij-instromers. Ook worden zogenaamde eind-evaluatiegesprekken gevoerd. Advocaten die de balie (hebben) verlaten, worden uitgenodigd voor een gesprek, waarbij naast het inleveren van de advocatenpas, ook diverse praktische onderwerpen (einde praktijk, opleidingspunten, Stichting derdengelden, archief, toekomstige bereikbaarheid etcetera) worden besproken. Samen met de adjunct-secretaris voerde ik 172 gesprekken in 2016.

Het College van Toezicht bezocht het bureau van de orde op 23 mei 2016, in de personen van de mrs. Hoekstra en De Wit. Een dergelijk bezoek vergt de nodige voorbereiding, omdat het College vele, vele vragen heeft en ook cijfermatig geïnteresseerd is in het reilen en zeilen binnen ons arrondissement, waarbij ook vergelijkingen met andere arrondissementen worden besproken.

Uiteraard heeft het dekenaat ook ceremoniële aspecten. Zo sprak ik op de vier beëdigingszittingen voor stagiaires en herintreders in 2016 en werden eveneens op vier data stageverklaringen uitgereikt. Met name bij het uitreiken van de stageverklaringen wordt op uitdrukkelijk verzoek van de Jonge Balie veel meer persoonlijke aandacht besteed aan de persoon van de stagiaire en de samenwerking met de patroon. Per sessie worden gemiddeld aan zo'n 12 à 13 advocaten stageverklaringen uitgereikt. Deze bijeenkomsten vinden plaats aansluitend aan de vergadering van de raad van de orde.

Ik sprak namens de balie op installatiezittingen voor diverse leidinggevende Officieren van Justitie en de installatie van de nieuwe Plaatsvervangend Hoofdofficier van Justitie, alsmede bij gelegenheid van de installatie van vier nieuwe rechters in de rechtbank. Ik was als deken aanwezig tijdens de gezamenlijk door balie en rechtbank georganiseerde reflectiebijeenkomst voor advocaten en rechters die zich bezig houden met personen- en

familiezaken en sprak daar ook kort. Tevens besteed ik aandacht aan de jubilarissen in ons arrondissement. Op de dag van het jubileum bel ik met de advocaten die op die dag 40 jaar advocaat zijn (7 x), alsmede met de advocaten die 25 jaar advocaat zijn (25 x). Aan hen wordt op de Jaarvergadering respectievelijk een baret c.q. een bef, met daarop de naam en het jaar van beëdiging geborduurd, uitgereikt.

Regelmatig verstrekte ik adviezen aan c.q. voer ik overleg met advocaten voor zover dat op basis van de Gedragsregels, dan wel anderszins, is vereist of wenselijk wordt gevonden. Diverse malen per jaar wijs ik advocaten aan op basis van artikel 13 Advocatenwet en tevens doe ik hetzelfde in verband met een Geschillenregeling van rechtsbijstandsverzekeraar ARAG. Indien ARAG en de verzekerde van mening verschillen over nut en noodzaak van een procedure bepaalt het reglement dat de deken van het arrondissement waar de verzekerde woonplaats heeft, bevoegd is om een advocaat aan te wijzen die een second opinion op kosten van ARAG mag geven.

Ik voerde sollicitatiegesprekken ten behoeve van de vacature voor een stafjurist en vacatures in de raad van de orde en de Raad van Discipline.

Uiteraard was ik dit jaar aanwezig bij het zeer geslaagde lustrumfeest in Eindhoven van de Jonge Balie. Op die dag werd ook de speciaal voor het lustrum opgenomen korte film vertoond. Bij de opnamen in Tilburg was ik eerder samen met de adjunct-secretaris aanwezig. Toezicht houden strekt zich ook uit tot dit soort activiteiten.

Ik bezocht de Zuidelijke Pleitwedstrijden in Breda, alsmede de Landelijke Pleitwedstrijden in Utrecht alwaar onze eigen Vincent Liemburg de sterren van de hemel pleitte. Vanzelfsprekend was ik aanwezig bij de door onze Jonge Balie georganiseerde Strafpleitwedstrijden, met aansluitende borrel en diner in de Orangerie in Den Bosch. Ik had in 2016 de eer om samen met mr. Theo Hiddema en de Vlaamse Strafpleiter mr Victor Aelst de jury te vormen.

Op 26 mei vond het jaarlijkse dekendiner plaats. Wij namen toen afscheid van mr. Jos van der Wijst, die jarenlang lid was van - aanvankelijk - de raad van toezicht en later de raad van de orde.

Ook bezocht ik in november het door de NOVA georganiseerde Gerbrandydebat, waar de Turkse algemeen deken prof. Dr. Mr. Metin Feyzioglu een indrukwekkende voordracht hield over de afbrokkelende rechtsstaat Turkije. Diverse (Turkse) advocaten van onze balie waren aanwezig bij het debat.

In februari bezocht ik de afscheidsreceptie van Mr. Marylène Koelewijn, de plaatsvervangend Hoofdofficier van Justitie en later in het jaar was ik aanwezig op het symposium te Utrecht in verband met het vertrek van Peter van de Biggelaar bij de Raad voor Rechtsbijstand en korte tijd nadien bij het afscheid van Herman Peters, eveneens van de Raad voor Rechtsbijstand.

In juli bezocht ik met de adjunct-secretaris de Haagse Sluitingsdagen en verder was ik aanwezig bij de Amsterdams dekendagen en de Rotterdamse dekendagen. Eveneens bezocht ik het zogenaamde Anwaltsessen in Düsseldorf. Op 1 november vond het gemeenschappelijk diner plaats van het presidium van de rechtbank, de leiding van het Openbaar Ministerie en de raad van de orde.

Het hierboven genoemde overzicht is niet uitputtend. Het is ook niet mijn bedoeling om volledig te zijn. Wel hoop ik met dit verslag inzicht te geven in een belangrijk deel van mijn activiteiten. De balie heeft er simpelweg recht op te weten waarmee ik mijn dagen gemiddeld genomen vul. De werkzaamheden van het dekenaat kenmerken zich in hoge mate door een ad hoc-gehalte. Er gebeuren bijna elke dag wel onvoorziene dingen, die uiteraard ook weer veel tijd kosten. Maar het dekenaat is vooral een interessante, eervolle en uitdagende functie, die ik ook dit jaar weer met heel veel genoegen heb vervuld.

Vorig jaar eindigde ik het jaarverslag met de vaststelling dat het dekenaat met alle wijzigingen in het toezicht een zeer drukke, dynamische fulltime baan geworden is, die zich niet meer laat vervullen in een, twee of drie dagen per week. Het is om diverse redenen erg lastig om nog een advocatenpraktijk te voeren naast het dekenaat, hoewel ik dat wel blijf proberen. Ik vind het wenselijk en ook leuk om anders dan alleen bij gelegenheid van ceremoniële zittingen de toga om te hangen.

Het is en blijft gewoon leuk om ook als gewoon lid van de balie bij tijd en wijle de advocatenkamer binnen te wandelen en te spreken met collegae.

Ik besluit met het volgende: het huidige toezichtmodel in de advocatuur vergt nogal wat van de advocaten(kantoren) enerzijds, en van de toezichthoudende deken en de personen die hem of haar daarin ondersteunen anderzijds.

Het toezichtmodel dat wij nu kennen zal uiterlijk 2020 door politiek Den Haag worden geëvalueerd.

Ik vind het van groot belang dat het toezicht op de advocatuur ook in de toekomst blijft functioneren op de wijze waarop het thans functioneert. Het huidige toezichtmodel doet immers recht aan het bijzondere karakter van onze beroepsgroep.

Dat wij dekens dan een vreemde eend in de bijt van toezichthouders zijn, omdat wij als enige door de eigen collega's zijn gekozen en niet door de overheid zijn benoemd, moeten we dan maar op de koop toenemen!

Het was mij wederom een eer om in het afgelopen jaar 2016 uw deken te mogen zijn.

's-Hertogenbosch, 6 februari 2017

**mr. Jan Frederik Schnitzler,
deken**

**FINANCIËEL VERSLAG
1 JANUARI 2016 T/M 31 DECEMBER 2016**

**mr. Hugo Nieuwenhuizen,
penningmeester**

**FINANCIËEL VERSLAG ORDEJAAR 2016
ORDE VAN ADVOCATEN 'S-HERTOGENBOSCH**

Inleiding / ontwikkelingen boekjaar 2016

Financieel verslag 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016

Ontwikkelingen boekjaar 2016:

Het boekjaar 2016 is in financiële zin bijna exact conform de begroting verlopen. Het verschil tussen de begroting en de uiteindelijke resultaten was slechts € 2.000,--; er was een negatief resultaat begroot van € 67.633,-- en er is een verlies van circa € 68.000,-- gerealiseerd.

Een aantal posten vraagt aandacht. Eén van de personeelsleden is het overgrote deel van het jaar arbeidsongeschikt geweest en inmiddels uit dienst. Tegenover de loonkosten heeft dus weinig arbeidsprestatie gestaan. In de loop van 2016 is een tweede stafjurist – mr. Anita Land – begonnen. Haar komst was dringend noodzakelijk, vooral vanwege het sterk toegenomen toezicht.

Dat heeft uiteraard ook tot stijging van de personeelslasten geleid.

Het derde punt van aandacht is de bijdrage van de plaatselijke orde voor een nieuw landelijk softwaresysteem; de kosten daarvan belopen ongeveer € 72.000,--, waarvan het noodfonds € 40.000,-- voor haar rekening heeft genomen. Een deel van de kosten is al betaald, maar het grootste deel zal in 2017 betaald moeten worden.

Begroting 2017:

De begroting 2016 en 2017 en de realisatie over 2015 en 2016 zijn onderstaand weergegeven:

	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
Omschrijving	2015	2016	2016	2017
Bruto lonen	-205.339	-215.000	-225.827	-239.000
Mutatie reservering vakantiegeld	1.517	-1.500	-3.310	-500
Mutatie reservering vakantiedagen	-8.149	0	2.285	1.000
Sociale lasten	-34.295	-38.000	-38.920	-39.000
Pensioenlasten	-13.891	-14.500	-15.668	-17.000
WGA Verzekering	-757	-800	-1.090	-1.000
Reiskostenvergoedingen	-11.257	-14.000	-14.567	-15.500
Kostenvergoedingen / eigen bijdrage personeel	1.219	1.250	984	0
WKR	-450	-1.000	-498	-500
Geschenken personeel	-868	-750	-957	-750
Kantinekosten	-602	-500	-590	-600
Opleidingskosten	-5.441	0	0	0
Arbodienst	-966	-1.000	-391	-500
Diverse personeelskosten	7	0	-1.046	-500
Personeelskosten	-279.271	-285.800	-299.595	-313.850
Huur onroerende zaak	-680	-700	-684	-700
Onroerende zaakbelasting	-672	-750	-1.762	-1.800
Overige lasten onroerende zaak	-1.449	-1.500	-1.331	-1.400
Onderhoud onroerende zaak	-1.152	-1.000	-570	-500
Gas, water en elektra	-2.751	-3.000	-3.182	-3.200
Schoonmaakkosten	-4.074	-4.100	-3.554	-3.600
Beveiliging/surveillance	-220	-300	-568	-600
Huur containers	-152	-250	-213	-250
Huisvestingskosten	-11.150	-11.600	-11.866	-12.050
Contributies, abonnementen en bijdragen	-1.005	-1.250	-73	-100
Verzekering inventaris	-366	-500	0	-500
Onderhoud inventaris	-1.285	-1.000	-346	-500
Huur machines	-2.746	-2.750	-3.466	-3.000
Telecommunicatie	-3.898	-4.000	-3.810	-4.000
Porto	-6.124	-6.300	-8.352	-6.000
Kosten automatisering	-7.407	-13.000	-10.538	-10.000
Kantoorbenodigdheden	-5.538	-4.750	-6.340	-6.000
Advieskosten	-5.756	-2.500	-4.241	-4.000
Accountantskosten VHP	-13.613	-13.613	-12.251	-10.890
Afschrijving gebouwen	0	0	-7.423	-7.500
Afschrijving inventaris	-17.823	-18.000	-18.213	-18.000
Administratie- en beheerskosten	-65.560	-67.663	-75.054	-70.490
Onderzoekskosten extern	0	0	0	0

Extra automatiseringskosten Nederlandse Orde	0	-60.000	-9.181	-62.819
Bijdrage Noodfonds	0	40.000	5.101	34.899
Automatiseringskosten Nederlandse orde	0	-20.000	-4.080	-27.920
Kosten Bossche Baliebulletin	-22.998	-23.000	-22.686	-23.000
Overige kosten Jonge Balie	-320	-300	-5.381	-2.500
Geschenken advocaten	-2.796	-2.500	-1.180	-1.500
Kosten Orde activiteiten	-21.343	-25.000	-21.357	-24.000
Informatiedag inz nieuwe advocatenwet	-7.537	0	0	0
Jaarvergadering	-7.665	-7.750	-7.936	-8.000
Kosten cursussen	-7.760	-6.000	-396	-3.500
Buitenlandactiviteiten deken	-976	-1.000	-476	-1.000
Bijdrage Nederlandse orde	-2.006	-3.000	-5.187	-4.000
Beleidsdagen buitenland	-5.609	-8.500	-7.975	-8.500
Kosten ordeactiviteiten	-79.011	-77.050	-72.575	-76.000
Dekenvergoeding	-132.216	-133.200	-133.163	-133.700
Tijdelijke secretariële ondersteuning deken	-7.923	0	0	0
Dekenvergoedingen	-140.139	-133.200	-133.163	-133.700
Vergoeding raad van de orde	-82.635	-83.220	-83.213	-83.550
Vergoedingen raad van de orde	-82.635	-83.220	-83.213	-83.550
Bedrijfslasten	-657.765	-678.533	-679.547	-717.560
Rente en kosten bank	-586	-600	-620	-650
Rente deposito	2.085	2.000	2.321	2.200
Rente hypotheek Leeghwaterlaan	-6.667	-10.000	-10.000	-10.000
Financiële baten en lasten	-5.168	-8.600	-8.299	-8.450
Inkomsten advertenties BBB	13.400	13.500	14.325	13.500
Hoofdelijke omslag	593.570	601.000	604.320	587.000
Cursusinkomsten	7.482	5.000	1.200	3.500
Netto omzet	614.452	619.500	619.845	604.000
Netto omzet	614.452	619.500	619.845	604.000
Resultaat boekjaar	-48.482	-67.633	-68.002	-122.010

De cijfers zijn gebaseerd op een aantal van 1.164 advocaten per 31 december 2016. De salarissen en de vergoedingen zijn per 1 januari 2017 geïndexeerd, zoals gebruikelijk overeenkomstig de indexering voor stagiaarsalarissen met 0,4 %.

De groei van het aantal kantoren heeft in 2016 doorgezet. Per 1 januari 2015 waren er 361 kantoren in ons arrondissement, per 1 januari 2016 was dat gestegen naar 395 kantoren en inmiddels is de teller gestegen naar 424 kantoren. Die groei leidt ook weer tot extra werkzaamheden bij het bureau van de orde én de raad van de orde; 10% van het aantal kantoren dient immers per jaar te worden bezocht, in het kader van het verscherpte toezicht.

De overige posten zijn niet substantieel gewijzigd. Besloten is iets af te schrijven op het door de orde aangekochte pand en – vooral – de verbouwing daarvan. Een en ander is in overleg met de accountant en op administratief verantwoorde wijze gebeurd. De post

"kosten van ordeactiviteiten" omvat onder meer de kosten voor de jaarvergadering, maar ook die van de nieuwjaarsreceptie, de nazomerbijeenkomst en de bijeenkomsten in de Verkadefabriek waarbij de stageverklaringen worden uitgereikt. De cijfers zijn ook bekeken door de kascommissie, die daarover ter vergadering verslag zal doen.

Er is in het afgelopen jaar aandachtig gekeken naar een aantal kostenposten en enkele kosten zijn in het boekjaar 2016 teruggebracht. Ook in 2017 zal op de uitgaven worden gelet.

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage is met ingang van 2013 verlaagd van € 550,-- per lid van de balie naar € 500,-- per lid van de balie op jaarbasis (en € 250,-- per lid van de balie, bij toetreding na 30 juni). Al enkele jaren is een tekort op de begroting gerealiseerd, waarmee het eigen vermogen is afgenomen. Inmiddels is het eigen vermogen gedaald naar ongeveer € 140.000,-- na aftrek van de kortlopende schulden.

In de begroting is geen rekening gehouden met mogelijke onvoorziene posten, zoals bijvoorbeeld onderzoekskosten ingeval het functioneren van een kantoor daar aanleiding toe zou geven, onverwachte extra inzet bij ziekte van personeel van de orde en dergelijke posten. Gelet hierop is de omvang van de reserve inmiddels zo laag geworden dat verder interen op het vermogen niet verantwoord zou zijn. Bij een begroot tekort van € 122.000 neemt de reserve af tot € 18.000, bij een jaarlijkse begroting van omstreeks € 600.000. De reserve zou dan genoeg zijn voor ongeveer 1,5 week kosten, en dat is onverantwoord weinig.

Om die reden stelt de raad van de orde voor de financiële bijdrage te verhogen van € 500,-- per lid van de balie naar € 600,-- per lid van de balie op jaarbasis en € 300,-- per lid van de balie dat na 30 juni 2017 toetreedt. Zoals uit bijgaande begroting blijkt, zal dat ertoe leiden dat de begroting ongeveer op een verlies van € 5.000 sluit, en dat is niet onverantwoord. In de begroting is rekening gehouden met de eenmalige kosten van de landelijke automatisering; als de overige kosten gelijk blijven, zou dat betekenen dat in 2018 weer een bescheiden positief resultaat wordt geboekt. Om als orde iets meer 'vet op de ribben' te krijgen, lijkt dat niet onredelijk.

Volledige jaarrekening

Belangstellende leden van de orde kunnen de digitale versie van de volledige jaarrekening bij het bureau van de orde opvragen, via Lies van Etten (lvanetten@ovadenbosch.nl). Eventuele vragen over de jaarrekening kunnen uiteraard aan ondergetekende (h.nieuwenhuizen@taylorwessing.com) worden gericht.

Eindhoven, 1 februari 2017

**mr. Hugo Nieuwenhuizen,
secretaris / penningmeester**

VERSLAGEN PORTEFEUILLEHOUDERS RAAD VAN DE ORDE & COMMISSIES

Verslag wnd. Deken / voorzitter Noodfonds q.q. mr. Jan Stadig

In het afgelopen jaar heb ik als waarnemend deken verschillende dekenadviezen uitgebracht. Deze zagen onder meer op het al dan niet in het geding mogen brengen van confraternele correspondentie en het al dan niet klachtwaardig handelen van een advocaat in bepaalde situaties.

Binnen de raad ben ik tevens portefeuillehouder personeel. Onder leiding van onze adjunct-secretaris Inge Minkenberg beschikt het bureau thans met twee stafjuristen, een hoofd Secretariaat en twee secretaresses over een prima functionerend team dat adequaat opereert en u desgevraagd graag met raad en daad terzijde staat.

Als lid van de raad van de orde ben ik - in die hoedanigheid - tevens lid van de Insolventiecommissie. Voor een verslag van het overleg binnen die commissie wordt verwezen naar het ook in het Jaarverslag opgenomen verslag van de voorzitter van die commissie, Frank van den Berg. Een belangrijke ontwikkeling in het afgelopen jaar is de invoering van KEI in faillissementsland, welke ontwikkeling in grote lijnen goed is verlopen.

Tijdens de afgelopen Jaarvergadering heb ik binnen de raad het penningmeesterschap verwisseld voor het waarnemend dekenaat. In die laatste hoedanigheid ben ik qualitate

qua ook voorzitter geworden van de Stichting Fonds Bossche Orde van Advocaten, doorgaans het Noodfonds geheten.

Het afgelopen jaar is een begin gemaakt met strategische heroriëntatie op nut en noodzaak van het fonds, alsmede op de geëigende besteding van de aanwezige middelen. De bedoeling is daarover tijdens de komende jaarvergadering met de aanwezige leden van de orde nader van gedachten te wisselen. Ter voorbereiding van die gedachtewisseling is het bestuur van het Noodfonds thans in overleg getreden met een zogenaamde klankbordgroep, samengesteld uit Juste Lang, Joost Diks, Marieke Burgers-Thomassen, Suzan Winkels-Koerselman, Simone Kaper en Ruud Dekker.

Het bestuur en de Klankbordgroep zullen tijdens de jaarvergadering met een gemeenschappelijke aanbeveling komen voor het wat langere termijnbeleid van het Noodfonds, alsmede aangaande schenkingen aan de Stichting Lawyers for Lawyers in de komende jaren. Het is de bedoeling tijdens de vergadering ieders gevoelens daarover te peilen.

Ten slotte heb ik net als de andere leden van de raad weer een flink aantal kantoorbezoeken afgelegd. Afgezien van het noodzakelijke toezicht dat wij aldus uitoefenen, hopen wij met die gesprekken ook bij te dragen aan verbetering van de kwaliteit van de kantoororganisatie en praktijkvoering.

Suggesties voor verbetering van de kwaliteit of de efficiency van dit soort bezoeken vanuit de balie zijn uiteraard van harte welkom.

mr. Jan Stadig,
waarnemend deken, voorzitter Noodfonds q.q.

Verslag Secretaris / Gemengde Commissie Civiel Recht mr. Hugo Nieuwenhuizen

Secretaris

Binnen de raad ben ik als secretaris, naast de formaliteiten zoals het vaststellen van notulen en het opstellen van stukken, een soort van "vliegende kiep". Met - meestal - de deken, andere leden van de raad of de adjunct-secretaris bezoek ik ieder jaar diverse kantoren.

Verder spring ik bij en denk ik mee waar dit nodig is; incidenteel fungeer ik als plv. wnd. deken.

Jaarverslag commissie civiel 2016

De Commissie Civiel van de orde van advocaten bestaat eigenlijk uit twee commissies: de Overlegcommissie Civiel Gerechtshof en de Commissie Civiel Recht Rechtbank.

Het overleg met het Gerechtshof wordt vanuit Oost-Brabant gevoerd door Evert Jansberg en Hugo Nieuwenhuizen. De Commissie Civiel Rechtbank bestond in het begin van 2016 uit Marc Janssen, Guido Vergouwen, Peter van Baaren, Annelies Jansen en Hugo Nieuwenhuizen. Omdat de statutaire termijn van acht jaar van Marc Janssen en Guido Vergouwen verstreken is, zijn zij in per 12 september 2016 opgevolgd door Nina Meuwese (LXA 's-Hertogenbosch), onder hartelijke dankzegging voor hun vele inspanningen voor de Commissie Civiel in de afgelopen jaren! Zoals uit het voorgaande blijkt, is de omvang van de Commissie Civiel van de rechtbank met één persoon teruggebracht, omdat de rechtbank bij het overleg vaak ook minder zwaar vertegenwoordigd is dan in vroegere jaren het geval was. De Commissie heeft twee keer met het gerechtshof overleg gevoerd en twee keer met de rechtbank. De verslagen van alle vier de bijeenkomsten zijn in het Bossche Balie Bulletin opgenomen en spreken voor zich. De belangrijkste onderwerpen in het afgelopen jaar waren, zowel bij het gerechtshof als bij de rechtbank, achterstanden in het wijzen van vonnissen, aanpassingen van de verschillende procesreglementen en (uiteeraard) invoering van KEI. Daarnaast werden steeds kleinere onderwerpen besproken, maar de verslagen spreken daarover wel voor zich.

**mr. Hugo Nieuwenhuizen,
secretaris / Gemengde Commissie Civiel Recht**

**Verslag Portefeuillehouder Opleidingen /
Commissie Familierecht rechtbank en Hof
mw. mr. Marijke Linsen-Penning de Vries**

Dit is mijn laatste verslag als lid van de raad van de orde.

In de Jaarvergadering van 23 maart 2017 treed ik af en ben ik niet meer herkiesbaar, omdat mijn termijn erop zit. Al sinds oktober 2007 ben ik lid van (destijds) de raad van toezicht.

Ik kijk met veel plezier terug op de afgelopen 9,5 jaar. Al die jaren heb ik mogen samenzijn met fantastische mensen, de dames van het bureau en de leden van de raad van de orde. Mijn speciale gedachten gaan uit naar Puck, die tot ons groot verdriet zo onverwachts overleed. Zij was bevriend met Inge, die na een korte overbrugging door Lambert van Boxtel, een waardig opvolgster van Puck bleek.

Mijn portefeuille was die van de opleidingen. Het is bekend, dat er daarin veel veranderd is sedert 2007. Er is immers de nieuwe beroepsopleiding advocaten, thans ruim 4 jaar oud. Daar is inmiddels al zoveel over geschreven, dat ik mij beperk tot de opmerking dat de Nederlandse orde van advocaten een grondig onderzoek is gestart naar de beroepsopleiding van de toekomst. Het gaat daarbij over de behoefte aan flexibiliteit en maatwerk van de opleiding, het wisselende instapniveau van de stagiaires en onder meer het grote belang van de patroon. Ik maak mij geen zorgen, dat de beroepsopleiding een voortdurend punt van aandacht zal zijn.

Jarenlang was ik één of twee vrijdagmiddagen per maand aanwezig bij de pleitoefeningen van stagiaires onder voorzitterschap van één van de raadsheren van het gerechtshof 's-Hertogenbosch. Vrijwel altijd waren de pleitoefeningen van een goed niveau en een genoeg om naar te luisteren. Bij een herverdeling van de functies van de leden van de raad van de orde is deze taak naar twee andere leden van de raad van de orde gegaan.

Er was immers het landelijk overleg met de portefeuillehouders opleidingen van de andere arrondissementen, het overleg vanuit de commissie familierecht vanuit de balie met de rechtbank en met het gerechtshof en het overleg van de commissie in BOPZ-zaken. De verslagen van met name de commissies familierecht, rechtbank en hof zijn steeds gepubliceerd in het Bossche Balie Bulletin. Acute zaken werden op mijn aangeven bericht per mail vanuit het bureau van de orde. De commissies vormen een belangrijke

schakel tussen de balie en de rechtbank. Niet alleen wordt informatie over en weer gegeven, maar ook wordt openhartig gediscussieerd over verschillen van inzicht.

De afgelopen jaren vormden de kantoorbezoeken een terugkerend onderdeel van het werk als lid van de raad van de orde. De bezoeken worden gebracht door twee leden van de raad van de orde of een lid van de raad met de adjunct-secretaris of de stafjurist. Suzanne van den Bogaard en ik vormden een vast en hecht team. Doorgaans hebben deze kantoorbezoeken een informeel karakter en wordt een goed gesprek gevoerd, waarin nuttige informatie over en weer wordt uitgewisseld, los van het feit dat de bezoeken natuurlijk ook een toezichthoudend karakter dragen.

Samen met Suzanne, Inge en de deken vormde ik de zogenaamde kleine commissie. Wij spraken voor de maandelijkse raadsvergadering met stagiaires, hun patroons en advocaten, die een speciaal verzoek ofwel een bijzonder probleem hadden. Op basis van die gesprekken bracht de kleine commissie advies uit aan de raad van de orde, die in de raadsvergadering de beslissing nam.

Er waren de traditionele bijeenkomsten, zoals de Bossche strafpleitwedstrijden, de civiele pleitwedstrijden in Breda, de bijeenkomst met het presidium, de nieuwjaarsbijeenkomsten, tegenwoordig de voorjaars- en najaarsborrel, en niet te vergeten de jaarlijkse beleidsdagen, die de band tussen de leden van de raad onderling versterkten.

Ik zal de dames van het bureau, de leden van de raad en alle activiteiten missen.

**Marijke Linsen-Penning de Vries,
Portefeuillehouder Opleidingen /
Commissie familierecht rechtbank en Hof
Commissie BOPZ**

**Verslag Portefeuillehouder Stagiaires / Bossche Baliebulletin
mw. mr. Suzanne van den Bogaard**

Ook het afgelopen jaar hield ik mij bezig met zaken die te maken hebben met advocaat-stagiaires in ons arrondissement. Op 1 januari 2016 waren dat er 135, op 1 januari 2017 waren dat er 145.

Als portefeuillehouder stagiaires ben ik lid van de zogenaamde "kleine commissie", die zich voorafgaand aan de maandelijkse vergaderingen van de raad van de orde bezighoudt met onder andere allerhande problemen die rijzen met stagiaires, afwijkende patronaatsverzoeken en evaluaties met ondernemer-stagiaires. Daarnaast mag ik als griffier optreden bij de verplichte pleitoefening die iedere stagiaire aan het einde van zijn stage uitgevoerd moet hebben. Dit zijn zonder uitzondering interessante en vermakelijke vrijdagmiddagen.

De meeste stagiaires komen goed voorbereid om de casus te bepleiten die ze voorgeschoteld hebben gekregen, en die vaak ver van hun eigen praktijk af staat. De patroons, die als rechtbank fungeren samen met een raadsheer, zien meestal dat hun stagiaire zich er met de nodige zenuwen prima doorheen slaat. Een enkele keer komt het voor dat een stagiaire echt onder de maat presteert en dat diegene het over moet doen. Doorgaans weet de betreffende raadsheer echter op constructieve wijze een flinke portie goede raad mee te geven waarmee de stagiaire weer vooruit kan.

Regelmatig wordt mij op zo'n middag de vraag gesteld of het nu echt noodzakelijk is dat eerst een middag pleitoefeningen wordt bijgewoond, alvorens zelf te pleiten. Mijn antwoord luidt: ja! Het is zeer leerzaam om de feedback van de raadsheer te horen naar aanleiding van de prestaties van de pleiters om hier vervolgens zelf je voordeel mee te doen, vandaar dat de raad van de orde dit nog steeds als opleidingsmaatregel verplicht heeft gesteld.

Tot slot spreek ik de wens uit dat eenieder nog steeds vier keer per jaar met plezier het Bossche Balie Bulletin leest. Mocht u tips of wensen hebben: schroom niet om deze aan mij of aan de redactie door te geven. De redactie doet steeds haar uiterste best om ons "clubblad" zo lezenswaardig mogelijk af te leveren. Mijn dank en complimenten daarvoor!

**mr. Suzanne van den Bogaard,
Portefeuillehouder Stagiaires / Bossche Baliebulletin / Communicatie**

Verslag Portefeuillehouder Commissie Gefinancierde Rechtsbijstand mw. mr. Annelies Overmars

Jaarverslag 2016 gefinancierde rechtsbijstand.

Wetsvoorstellen vormen slecht nieuws voor sociale advocatuur

Na twee rapporten over een duurzaam stelsel van gefinancierde rechtsbijstand uit 2015 (Wolfsen en Barkhuizen) leefde de sociale advocatuur tot voorjaar 2016 tussen hoop en vrees. Het Kabinet was aan zet. De kabinetsmaatregelen werden op 31 mei 2016 gepresenteerd. De hoop op een betere beloning werd op die dag acuut kleiner en de vrees voor nóg zwaardere tijden groter. Ongeveer 7.500 advocaten zijn in Nederland in meer of mindere mate in dat stelsel werkzaam. Verhoudingsgewijs zal dat in ons arrondissement dus rond de circa 525 liggen. Slecht nieuws was dat het Kabinet het veel bekritiseerde vergoedingensysteem in stand laat. Die vergoeding is al heel lang € 105,61 per uur. Daar komt niets bij.

Hoewel uit het rapport Wolfsen blijkt dat sociaal advocaten een ambtenarensalaris schaal 12 mee naar huis zouden moeten kunnen nemen, is en blijft dat dat voor veel van onze collega's in de sociale rechtshulp een illusie. Vergeten lijkt te worden namelijk dat advocaten ondernemingen hebben en er kosten zijn die van de vergoedingen moeten worden betaald.

Om wat voor slecht nieuws gaat het in het wetsvoorstel?

De wetsvoorstellen die het Kabinet in het voorjaar presenteerde – met name de 900 puntengrens - wekten alom beroering. Veel advocaten waren bij het Rondetafelgesprek op 22 juni 2016 aanwezig in het gebouw van de Tweede Kamer om hun zorgen kracht bij te zetten. Natuurlijk was ook de Bossche balie vertegenwoordigd. Dat was ook het geval bij het Algemeen Overleg van 8 september 2016.

Nu lijkt het maximum van 900 punten het niet te gaan halen, maar er zijn meer en misschien wel ingrijpender aspecten aan de voorstellen die aandacht verdienen. Zo moeten de Raad voor Rechtsbijstand en het Juridisch Loket één organisatie worden. De nieuwe organisatie gaat fungeren als poortwachter. Een rechtzoekende kan straks pas gefinancierde rechtsbijstand krijgen van een advocaat als dat volgens die poortwachter de beste oplossing is. Bij twijfel en als sprake is van multiproblematiek komt er een zogeheten oriëntatiegesprek. Zo'n oriëntatiegesprek is sowieso verplicht voor mensen die

willen gaan scheiden. Zonder akkoord en/of gesprek mét de poortwachter dus géén gefinancierde rechtshulp. Daarnaast is de trajecttoevoeging in opmars; dan krijgt de advocaat dus pas geld als alle fasen in de procedure zijn afgerond.

Wetsvoorstel ademt wantrouwen uit in advocatuur

Het wetsvoorstel ademt helaas wantrouwen uit richting de sociale advocatuur en een grenzeloos vertrouwen in Raad en Loket. Voor beiden is in de verschillende rapporten en monitor rechtsbijstand geen basis te vinden. De nieuw in te richten poortwachter mag als eerstelijnsorganisatie straks zelf ook méér eenvoudige zaken gaan afhandelen. Op inhoudelijke kwaliteit bij advocaten wordt toezicht gehouden. Externe toetsing van de inhoudelijke kwaliteit van het Loket vindt tot op heden niet plaats. Het wetsvoorstel lijkt het belang van gespecialiseerde rechtsbescherming dan ook geenszins centraal te stellen. De plannen duperen in de ogen van de gespecialiseerde advocatuur dan ook vooral rechtzoekenden en bemoeilijken kwalitatief verantwoorde bijstand door advocaten onnodig.

Stand van zaken wetsvoorstel eind 2016

Vanaf 2 september 2016 is de Commissie evaluatie puntentoekenning rechtsbijstand onder leiding van mr. H. Th. van der Meer aan de slag.

Deze Commissie heeft drie taken:

1. Evalueren huidige puntentoekenning;
2. Adviseren weghalen huidige negatieve prikkels dan wel toevoegen positieve prikkels om de doelmatigheid van het stelsel te bevorderen;
3. Op basis van 1 en 2 verkregen gegevens een voorstel doen hoe de punten binnen het stelsel toegekend kunnen worden zonder verhoging van de uitgaven.

De rapportage wordt eind februari 2017 verwacht. Het wetsvoorstel zal vervolgens ter consultatie worden aangeboden. Dan volgen verkiezingen en ligt het wetgevingsproces stil.

Voor welk probleem is het wetsvoorstel eigenlijk een oplossing?

Onduidelijk is en blijft voor welk probleem het wetsvoorstel een oplossing biedt. 2015 liet (zowel in de eerste als in de tweede lijn) al een afname zien van het aantal mensen dat een beroep deed op het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Hier lag dus geen acuut probleem. Het Juridisch Loket had in 2015 bijna 30% minder klantcontact dan in 2014. Het Loket was dan ook meestal dicht. Of dat een probleem opleverde in de eerste lijn? Steeds meer advocaten in ons arrondissement boden en bieden gratis ingang voor oriëntatie, informatie en advies. Zij moeten die burgers dus nu, als het aan het Kabinet ligt, weer terugsturen naar de nieuwe 'poortwachter'. Het standpunt van de orde is dat het belangrijk is de eerste lijn te verbreden en/of te versterken. Daar is geen nieuwe wetgeving voor nodig. Over wat er concreet moet gebeuren, is de NOVA in overleg met o.a. de Raad voor Rechtsbijstand, het Juridisch Loket en Sociaal Raadslieden.

Inzet op betere samenwerking eerste en tweede lijn Oost Brabant

Ook in ons arrondissement zal in 2017 verder gekeken worden naar verbreding/versterking van de eerste lijn en betere samenwerking tussen eerste en tweede lijn. In 2016 werd gestart met een project met studenten om meer inzicht te krijgen in hoe die eerste lijn in ons arrondissement nu eigenlijk is georganiseerd. In Den Haag lijkt onvoldoende zichtbaar hoezeer de advocatuur, zonder erkenning en vergoeding daarvoor, van belang is in die eerste lijn en zorgt voor een soepele overgang van eerste naar tweede lijn zonder interventie van welke poortwachter dan ook. De bedoeling is dat we hier een juister beeld kunnen gaan presenteren aan de politiek.

Commissies gefinancierde rechtsbijstand

We hebben ons ingezet voor een systeem dat toegang tot recht beschikbaar, aanvaardbaar, aanpasbaar en toegankelijk maakt/houdt en waarin de advocatuur erkend wordt in de belangrijke rol die zij daarin speelt. Dit doen we ook in 2017 weer met onze eigen commissie gefinancierde rechtsbijstand. Van deze commissie maken deel uit: Peter

van Alkemade, Henriëtte van Empel, Bart Toemen, Paul Stieger, Frank van Rijthoven, Rietje Obers en ondergetekende.

De commissie zorgt voor input voor de bijeenkomsten van het landelijk portefeuillehouderoverleg gefinancierde rechtsbijstand, welke bijeenkomsten door Rietje Obers en mij namens ons arrondissement worden bijgewoond.

Tijdens deze bijeenkomsten wordt uiteraard ook over allerlei andere onderwerpen betreffende de gefinancierde rechtsbijstand van gedachten gewisseld, bijvoorbeeld waar het gaat om wijzigingen van werkinstructies van de Raad voor Rechtsbijstand.

mr. Annelies Overmars,
Portefeuillehouder Gefinancierde Rechtsbijstand

Verslag Commissie BOPZ Mr. Coen Verberne

Vanuit deze commissie is langere tijd niets gemeld in het bulletin van de orde. Dat is nu anders. In de afgelopen periode is voor de advocaten die zich bezig houden met de rechtshulpverlening aan cliënten die door de rechter gedwongen worden opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis een landelijke vereniging opgericht: de Vereniging Psychiatrisch Patiëntenrecht Nederland vPAN.

Omdat deze vereniging het aanspreekpunt voor de landelijke Orde is en voor de Raad voor Rechtsbijstand, is dit een belangrijke partij. Bijna alle BOPZ-advocaten uit ons arrondissement zijn inmiddels dan ook lid geworden van deze vereniging en Ben Vaessen is toegetreden tot het bestuur.

vPAN organiseert twee keer per jaar een bijeenkomst voor haar leden waarbij vergaderen wordt gecombineerd met kennisuitwisseling. Zo was bij de laatste bijeenkomst een vertegenwoordiger van het OM aanwezig om te spreken over de veranderende rol van het OM. Zo het wetsvoorstel Zorg en Dwang tot wet wordt, zal het OM een meer nadrukkelijke rol gaan spelen in het traject om te komen tot een gedwongen opname. Kennisuitwisseling organiseert de werkgroep uit ons arrondissement ook zelf. Al jaren lang vindt in de maand november een bijeenkomst plaats waar de advocaten worden bijgespijkerd over jurisprudentie van het voorliggende jaar en over diverse onderwerpen uit de psychiatrie.

Vanaf november 2016 doet ons arrondissement als tweede mee met de pilot van centraal uitmelden van piketmeldingen. Werd dit voorheen gedaan door systemen zoals BOPZ-online, thans gebeurt dit door de Raad voor Rechtsbijstand.

Werden voorheen alle meldingen in een bepaalde week doorgezeten aan de dienstdoende piketadvocaat; thans wordt gewerkt met een stamadvocaat. Dit is de advocaat die in het verleden voor de cliënt heeft opgetreden en de cliënt dus volgt.

Alle advocaten hebben daartoe hun lijsten bij de Raad voor Rechtsbijstand moeten inleveren. De stamadvocaat krijgt een e-mail van de IBS melding en heeft drie uur de tijd om te accepteren, doet hij of zij dat niet dan gaat de melding door naar de dienstdoende (piket) advocaat. Overleg met rechtbank en Raad voor Rechtsbijstand om de kinderziekten uit het systeem te halen wordt binnenkort gevoerd. Zo staan nogal wat cliënten op meerdere lijsten van stamadvocaten.

Landelijk is er al jarenlang overleg over het aantal cliënten dat door een advocaat minimaal per jaar moet worden bijgestaan om zijn of haar vaardigheid in BOPZ-zaken te

behouden. Diverse aantallen zijn de revue gepasseerd en het getal van 50, dat als laatste is genoemd, lijkt weer losgelaten te worden. Dit aantal is overigens voor de meeste advocaten in ons arrondissement ook niet haalbaar. Om reden van handhaven van kwaliteit wordt nog steeds gewerkt met een lijst van advocaten die aan alle door de Raad voor Rechtsbijstand gestelde voorwaarden voldoen en daardoor in aanmerking komen om piketzaken en andere door de rechtbank geplande BOPZ-zittingen te doen. Op die manier lukt het om het aantal zaken per advocaat op peil te houden en daarmee de kennis en kwaliteit. Keerzijde van die medaille is dat er nog steeds een wachtlijst is voor advocaten die zich willen gaan toeleggen op dit rechtsgebied.

Tot slot de veranderingen m.b.t. de voorwaardelijke machtiging waarbij de cliënt niet is opgenomen, maar thuis verblijft met een aantal overeengekomen voorwaarden. Zoals bijvoorbeeld het regelmatige contact met de hulpverlener en gebruik van medicatie. Werden deze zaken tot voor kort op zitting behandeld in de instelling; dat is niet meer het geval. De advocaat heeft een belangrijkere rol gekregen en dient het verzoek met de cliënt te bespreken. Stemt de cliënt in met de voorwaarden en ziet hij af van het recht te worden gehoord, dan stuurt de advocaat een referteverklaring naar de rechtbank. Een zitting blijft dan achterwege.

Slechts in gevallen waarin dit niet lukt, wordt alsnog een zitting gepland maar dan op de rechtbank in Den Bosch. Helaas leidt dat er toe dat cliënten soms om de reis naar Den Bosch te voorkomen maar akkoord gaan en daardoor de kans missen hun verhaal aan de rechter te vertellen. Daar zal de advocaat goed op dienen te letten.

De BOPZ-commissie bestaat momenteel uit Ben Vaessen, Louis Zonneberg, Marijke Linsen-Penning de Vries (namens de lokale orde) en ondergetekende.

**mr. Coen Verberne,
Commissie BOPZ**

Verslag Commissie Strafrecht mr. Bart Frencken

In 2016 heeft de commissie strafrecht eenmalig vergaderd in juni. Aanwezig waren vertegenwoordigers van de balie, het openbaar ministerie en de rechtbank.

Nicole van Zon was er in plaats van Margreet Froberg namens het OM. Namens de balie was Peter van Alkemade er voor de laatste keer bij. De commissie dankt Margreet en Peter voor hun inzet en bijdrage aan de commissie.

Ten aanzien van de ZSM zijn de huidige ontwikkelingen besproken. Het verkrijgen van stukken loopt goed via het e-mailadres. Ook in Den Bosch is er een kamer voor de advocatuur beschikbaar. Vanuit de rechtbank zijn enkele klachten gemeld over het optreden van de advocatuur. De deken pakt dit op en sluit niet uit dat het mogelijk incidenten betreft. Het aantal advocaten dat aanwezig is bij verhoor is groter dan verwacht. Namens de balie wordt aandacht gevraagd voor het ter beschikking stellen van juiste telefoonnummers van de politie, zodat men snel met de juiste verbalisant contact kan krijgen. Ook het niet hebben van het directe nummer van het cellencomplex in Den Bosch wordt als zeer hinderlijk ervaren.

Al in het begin van 2016 heeft het OM de balie uitgenodigd voor het regelen van een zogenaamde 'wasstraat' in Eindhoven. De advocatuur heeft enthousiast gereageerd, maar constateert ook dat er geen inhoudelijk gevolg heeft plaatsgevonden. Recent, begin januari 2017 is door onder andere ondergetekende een rappelverzoek gedaan richting het OM. Hierbij is tevens verzocht daarin de gang van zaken rondom de pilot in Breda mee te nemen. Officier van justitie Vinkesteyn heeft toegezegd snel te reageren.

Ook de financiering voor werkzaamheden van de balie zullen hierin meegenomen moeten worden. De commissie benadrukt dat ook de Raad voor Rechtsbijstand hierin betrokken en benaderd moet worden.

De commissie stelt vast dat de doorloopsnelheid van schadevergoedingen is verhoogd. Het digitaal aanvragen van schadevergoedingsverzoeken dient gepromoot te worden.

Vanuit de rechtbank wordt aangegeven dat er een toename is te merken ten aanzien van het aantal verzoeken tot uitstel van zittingen. Ook spelen er nog enkele perikelen tussen het OM en het Kabinet teneinde de voortgang van zaken onderling te communiceren.

Vanuit de balie is het verzoek gedaan om in geval van minderjarigen het dossier niet ad random aan een jeugdadvocaat te sturen, maar ook te kijken welke advocaat de minderjarige in de piketfase heeft bezocht. Indien er daarna nog een wijziging optreedt van raadsman op verzoek van ouders of minderjarige zelf, dan komt dat meestal wel goed. Nu is het als piketadvocaat soms nog een hoop gedoe om (snel) over de stukken te beschikken.

Vanuit de balie wordt wederom aandacht gevraagd voor late intrekkingen van dagvaardingen. Vorig jaar zijn hier al afspraken over gemaakt. Bij de rechtbank bestaat de indruk dat er minder intrekkingen zijn.

Wel komt er vanuit de rechtbank het verzoek de dossiers tijdig en compleet en geordend aan te leveren. Het strafprocesreglement kan als instrument hiervoor gebruikt worden.

Ondanks dat de commissie dit jaar slechts een keer heeft vergaderd, zijn de lijntjes tussen de diverse ketenpartners naar het oordeel van de commissie voldoende kort.

In 2017 zal er wederom twee keer vergaderd worden en zullen vanuit de balie twee nieuwe gezichten aanschuiven: mr. Jules van Wijk en mr Marlieke van de Laar. Teneinde de communicatie naar het Hof te vergroten zal ook mr Paul Saris aanschuiven.

Namens de commissie strafrecht wens ik u allen een goed jaar!

**mr. Bart Frencken,
Commissie Strafrecht**

**Verslag Commissie Strafrecht – Hof
mr. Paul Saris**

De Commissie Strafrecht Hof kwam in 2017 niet bij elkaar, zodat hierover niets te melden valt.

**mr. Paul Saris & mr. Jan Frederik Schnitzler (deken),
Commissie Strafrecht – Hof**

Verslag Commissie Familie- en Jeugdrecht Rechtbank mr. Joris Geuze

Jaarverslag commissie Familie- en Jeugdrecht 2016

In de lente van 2016 heeft mr. M.A.M.L. (Marjolijn) van Osch wegens gezondheidsredenen haar werkzaamheden voor de commissie moeten staken. De commissie dankt haar voor haar inzet en werkzaamheden.

Vanaf de herfst van 2016 wordt de commissie versterkt door mr. G. (Geertje) de Jong.

De commissie Familie- en Jeugdrecht heeft in 2016 op 16 juni en 29 november bijeenkomsten gehad met het Team Familie- en Jeugdrecht van de Rechtbank Oost-Brabant. De navolgende onderwerpen zijn besproken:

Clusters financieel en sociaal

1. Met ingang van 1 mei 2016 werkt het team Familie- en Jeugdrecht met twee clusters: financieel en sociaal. Gecombineerde verzoeken ouderschap en alimentatie worden aangemerkt als financieel. Het procesreglement alimentatie is dan van toepassing en een verweertermijn wordt gegeven. Zaken over gezag en/of omgang waarbij eerst bij verweerschrift een zelfstandig verzoek tot alimentatie wordt gedaan, worden aangemerkt als sociale zaak. Afhankelijk van de aard en het verloop van de zaak zal de rechtbank per geval bekijken op welke wijze de alimentatieverzoeken worden afgehandeld. Vanuit de balie is opgemerkt dat in geval van combiverzoeken de beslissingen over het ouderschap veel langer op zich laten wachten als het procesreglement alimentatie van toepassing is. Vanuit de rechtbank is aangegeven dat de advocatuur bij het opstellen van een rekest op voorhand kan weten welk procesreglement van toepassing zal zijn en daarnaar kan handelen. Tijdens het overleg op 29 november 2016 geeft de advocatuur aan dat bij combiverzoeken de oproepbrief nog steeds in de 1:253a –stijl is, terwijl die zaken als financieel zouden moeten worden aangemerkt. De rechtbank zal dit nader onderzoeken.

Landelijk project "feedback aan rechters en bodes"

2. De rechtbank Oost-Brabant neemt vanaf 15 september 2016 deel aan een project om online feedback te geven over het zittingsgedrag van rechters en over gedrag van bodes buiten de zitting. Advocaten, gezinsvoogd en rechtzoekenden wordt gevraagd om al dan niet anoniem feedback te geven. Bedoeling is om een overall beeld te krijgen van een team of beeld van individueel persoon.

Memo team familie- en jeugdrecht functioneren advocaten

3. De rechtbank signaleert een toename van advocaten die in het familie- en jeugdrecht niet goed bekwaam zijn en waarvan de processtukken slecht van kwaliteit zijn. De zorgen daaromtrent zijn verwoord in een memo dat is toegezonden aan de president. Die heeft dat ter kennis gebracht van de deken.

De deken heeft aangegeven dit een zorgwekkend signaal te vinden. Tegelijkertijd geeft hij aan dat de geuite zorgen algemeen van aard, vaag en te weinig concreet zijn om vanuit de toezichthoudende taak van de deken in te grijpen. Er kan pas concreet toezicht worden uitgeoefend als bekend is om welke advocaten het gaat. Het heeft weinig zin om de zorgen in algemene zin met de achterban te communiceren. Advocaten lezen het en zullen zeggen: dat gaat niet over mij. Een algemene mededeling schiet het doel voorbij. Vanuit de balie is geopperd om in samenwerking met de rechtbank een werkgroep te formeren om de zorgen meer concreet te maken. Het gaat immers om een gezamenlijk probleem. De rechtbank zet vraagtekens bij een werkgroep. Via een werkgroep wordt ook niet iedereen bereikt. Het memo is opgesteld om de balie te prikkelen iets met de zorgen te doen, omdat zij daartoe het meest aangewezen is. De rechtbank zelf heeft maar beperkte middelen. Soms worden advocaten verzocht om na de behandeling even te blijven zitten, waarbij de slechte kwaliteit wordt besproken. Daarnaast kan uit een uitspraak blijken waar men tekort is geschoten.

Afgesproken is dat door de raad van orde bij kantoorbezoeken de zorgen standaard als punt van aandacht worden vermeld. Indien ten aanzien van een individuele advocaat sprake is van concrete en structurele slechte kwaliteit zal daarvan melding worden gemaakt.

Reflectiebijeenkomst

4. Op 11 oktober 2016 heeft de rechtbank in samenwerking met de balie een reflectiebijeenkomst georganiseerd in het Paleis van Justitie. De opkomst vanuit de balie was groot. Zowel vanuit de balie als de rechtbank is het ervaren als een verademing om met elkaar van gedachten te wisselen over het vakgebied.

Aanhechting draagkrachtberekeningen

5. De rechtbank kondigde bij het overleg op 16 juni aan dat draagkrachtberekeningen gehecht gaan worden aan beschikkingen. Bij het overleg op 29 november is geconstateerd dat dat inmiddels gebeurt. Draagkrachtberekeningen worden alleen aangehecht als de alimentatie in geschil is. Als partijen het eens zijn over behoefte en/of draagkracht, dan zullen er geen berekeningen worden aangehecht.

Kindgesprekken

6. Vanuit de balie is aangegeven dat rechtbanken verschillend omgaan met de wijze waarop de kindgesprekken plaatsvinden; wel of niet in toga, vlak voor de zitting of op een andere dag, formulering van oproepbrief etc. Dat leidt tot verbazing bij kinderen en rechtzoekenden. Nu worden kinderen vaak vlak voor de zitting gehoord. Dat leidt tot lastige situaties voor kinderen wanneer zij op de gang moeten wachten en zij letterlijk tussen hun (vechtende) ouders inzitten. De rechtbank ziet dit, maar kiest bewust voor horen vlak voor de zitting zodat dezelfde rechter zowel het

kindgesprek als de zitting doet. De rechtbank geeft aan dat de wijze waarop de gesprekken zullen verlopen onderwerp van landelijk overleg is.

Familiejournaal

7. Bij elke bijeenkomst wordt weer geconstateerd dat het familiejournaal niet altijd up to date en vaak onvolledig is. Vanuit de rechtbank wordt aangegeven dat het op een juiste wijze invullen van het familiejournaal een continu aandachtspunt is. Het computerprogramma dat wordt gebruikt is verouderd, maar gelet op de invoering van KEI wordt niet meer geïnvesteerd in oude programmatuur.

Bijzonder curator

8. Naar aanleiding van vragen daarover uit de balie geeft de rechtbank aan onder de loep te gaan nemen of de rol van de bijzonder curator concreter wordt gemaakt door de specifieke opdracht(en) op te nemen in de beschikking.

Procesreglement civiel jeugdrecht

9. Geconstateerd is dat op een aantal punten de rechtbank Oost-Brabant afwijkt van het procesreglement civiel jeugdrecht. De rechtbank geeft aan overeenkomstig het procesreglement te gaan handelen. De enige vraag die thans nog open staat is of de beoogde gezinsvoogdinstelling moet worden aangemerkt als belanghebbende bij een eerste verzoek tot ondertoezichtstelling? In afwachting van de uitkomst van deze discussie zal de rechtbank de gezinsvoogdinstelling als belanghebbende aanmerken.

Doorlooptijden

10. Vanuit de balie wordt geconstateerd dat de doorlooptijden van mondelinge behandeling bij echtscheidingen en uitspraaktermijnen bij gemeenschappelijke verzoeken toenemen.

De rechtbank geeft aan dat bij gemeenschappelijke verzoeken de termijn van drie weken voor het geven van een beschikking gehaald wordt als alle stukken compleet zijn. De kindgesprekken worden ook binnen deze termijn gepland.

Door capaciteitsproblemen zijn de doorlooptijden van echtscheidingszaken waarin ook verdeling/verrekening speelt lang. De planning daarvan hangt af van het predicaat dat de zaak krijgt (er zijn vijf gradaties). Het opgeven van veel verhinderdata draagt ook niet bij tot een spoedige planning. Ten aanzien van echtscheidingszaken waarin ook de verdeling en/of verrekening plaatsvindt, geeft de rechtbank aan een capaciteitsprobleem te hebben.

Toezending van stukken

11. Vanuit de balie wordt aangegeven dat ze een regietaak voor de rechter zien als vlak voor de mondelinge behandeling een omvangrijk verweerschrift wordt ingediend. De rechtbank geeft aan dat nu dit procesrechtelijk is toegestaan daar niet veel meer aan gedaan worden dan ter zitting een kritische opmerking daarover maken.

De balie geeft aan dat het beleid over indiening van nieuwe stukken en innemen van nieuwe standpunten binnen de 10-dagetermijn niet eenduidig is. De rechtbank geeft aan dat gezien de uitspraak van de Hoge Raad daarover de rechtbank de 10-dagetermijn minder strikt kan uitleggen. Door rechters wordt daar verschillend mee omgegaan. Daarvan maken advocaten ook gebruik. Daar is de rechtbank niet gelukkig mee. Van belang is dat moet blijken waarvoor de overgelegde stukken dienen, door daarbij een korte toelichting te geven.

Raad voor de Kinderbescherming ter zitting

12. De balie geeft aan dat het vaak onduidelijk is of de Raad voor de Kinderbescherming ter zitting verschijnt. Ook voor de rechtbank is dit niet altijd duidelijk. Als ze daarover een mededeling ontvangen van de Raad, dan wordt dat verwerkt in het familiejournaal.

Piketmediation

13. De rechtbank geeft aan dat bij piketmediation er juist voor gekozen is de inhoudelijke behandeling van de zitting volledig te laten plaatsvinden. Als de mediation niet slaagt, dan kan er direct uitspraak worden gedaan. Vanuit de balie wordt aangegeven dat sommige rechters dit niet altijd doen, en dat een volledige behandeling ter zitting polariserend kan werken, hetgeen de slagingskans van mediation niet ten goede komt.

**mr. Joris Geuze,
Commissie Familie- en Jeugdrecht Rechtbank**

Verslag Commissie Bestuursrecht mr. Pierre van den Hoogen

Het jaar 2016 was een goed en vruchtbaar jaar voor de Commissie Bestuursrecht.

Ten eerste hebben er een tweetal bijeenkomsten plaatsgevonden met de rechtbank.

Dit heeft alles te maken met ontwikkelingen rond KEI. De rechtbank, en dus ook de advocatuur, is langzaam bezig gewend te raken aan het digitaal procederen. Het bestuursrecht loopt hierin voorop.

De rechtbank, maar ook de orde maakt graag gebruik van de bijeenkomsten om ervaringen uit te wisselen en ook informatie te delen. Zo is er op 15 maart 2016 een vergadering geweest waaraan onder meer deelnam Antoon Mosheuvel, op dat moment de rechter met de meeste ervaring op het gebied van digitaal procederen. Digitaal procederen vindt en vond op dat moment alleen nog maar plaats in asiel- en bewaringszaken. Niet alleen werden ervaringen uitgewisseld maar tijdens de rechtbank werd telkens verkondigd in welke fase men verkeerde in het kader van KEI en wat de volgende fase zou zijn.

Juist vanwege de voortgang hiervan heeft er op 28 december 2016 een tweede bespreking plaatsgevonden met de rechtbank. Daar was KEI weer het hoofdpunt van de agenda. Hier werden weer ervaringen uitgewisseld. Niet alleen inzake KEI maar ook de gang van zaken in het bestuursrecht in het algemeen. Ter sprake kwam dat bij de Rechtbank Oost-Brabant pleitnota's geen beleid meer zijn en dat dit ook in de uitnodiging terug te vinden is. Verder is aangekondigd dat tot nu toe ongeveer 300 zaken via KEI afgedaan zijn. Vanaf half maart 2017 is deelname niet meer vrijwillig maar verplicht voor asiel- en bewaringszaken. In januari 2018 is het plan om te starten met alle andere bestuursrechtzaken.

Juist vanwege de prettige maar ook noodzakelijke samenwerking in het kader van KEI is er al voor gekozen om weer een volgende bijeenkomst te plannen, welke plaats zal vinden op 22 mei 2017, wederom tussen de Commissie Bestuursrecht en de rechtbank.

Het jaar 2016 heeft ook een wisseling van leden van de Commissie Bestuursrecht met zich meegebracht. Met name wordt hier dan ook nogmaals onze dank uitgesproken aan Jos van der Wijst, welke tot in 2016 de raad van de orde vertegenwoordigde in de commissie. Zijn plaats is ingenomen door mevrouw mr. Rietje Obers, welke de zonder

meer kwalitatief hoogstaande bijdrage van mr. Van der Wijst zonder problemen heeft overgenomen en voortgezet.

Tot slot nog een algemeen punt vooral ziende op vreemdelingenbewaringszaken.

In een eerdere mededeling aan de leden van de Balie en publicatie in het Bossche Balie Bulletin is melding gemaakt van een geconstateerde praktijk door de Vreemdelingendienst te Eindhoven, welke aan van vrijheid ontnomen vreemdelingen rechtsbijstand onthield.

Zijdens de orde is hierover overleg gevoerd. Ik verwijs naar de eerder rondgezonden mailing en publicatie. Dit is door de Vreemdelingendienst naar een hoger niveau getild en hierop is een reactie gekomen van de Politieacademie als adviesorgaan en van de directie Migratiebeleid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Vooralsnog is de beantwoording zijdens deze twee instanties niet naar tevredenheid van de commissie. Men stelt dat er geen rechtshulpverleners benaderd zullen worden indien iemand van zijn vrijheid beroofd is, hoe kort die vrijheidsberoving ook is om een terugkeerbesluit uit te reiken omdat dit buiten het systeem van gefinancierde rechtshulp zou vallen. Hierover zal zijdens de commissie overleg gevoerd gaan worden met de Raad voor Rechtsbijstand.

Verder wordt er gesteld dat men de keuze aan de vreemdelingen laat en men hen hierover wel informeert, maar dat er niet automatisch een raadsman/raadvrouw benaderd wordt. Ook dit standpunt kan niet zonder meer geaccepteerd worden.

Daarnaast stelt men zich op het standpunt dat er bij een verhoor altijd recht op rechtsbijstand is ter vaststelling van de identiteit en nationaliteit. Zijdens de orde wordt niet uitgesloten dat dit allemaal onderdeel uitmaakt van een terugkeerbesluit en er dus altijd recht op rechtsbijstand is.

Zoals gezegd, is de discussie hierover nog niet afgesloten en zal er een vervolggerek plaatsvinden met de hierboven genoemde instanties.

Resteert mij niets anders dan de leden van de commissie, maar ook de leden van de rechtbank waarmee vergaderd is en de facilitaire diensten, te bedanken voor hun inzet en bijdrage aan het faciliteren van de Commissie Bestuursrecht.

**mr. Pierre van den Hoogen,
Commissie Bestuursrecht**

Insolventiecommissie
mr. Suzan Winkels-Koerselman

De samenstelling van de Insolventiecommissie was afgelopen jaar als volgt: Mr. G.F. van den Berg (voorzitter), mr. J.E. Stadig (namens de raad van de orde), mr. P.R. Dekker, mr. D.P. Schalken, mr. M.J. (Maarten) Blommaert en mr. S. Winkels-Koerselman (secretaris).

De commissie heeft tweemaal vergaderd met leden van de rechtbank. Naast het regulier vergaderen is er ook regelmatig op ad hoc basis overleg met de rechtbank gevoerd over diverse zaken die betrekking hebben op de behandeling en afwikkeling van faillissementen, surseances en schuldsaneringen. De commissie onderhoudt daarnaast contact met de plaatsvervangend directeur MKB van belastingkantoor Eindhoven over fiscale kwesties die in insolventiezaken kunnen spelen.

Tezamen met de rechtbank heeft de commissie een tweetal curatorenmiddagen georganiseerd waarbij sprekers een inleiding verzorgden over actualiteiten en ontwikkelingen op het terrein van het insolventierecht.

Belangrijke ontwikkeling is de invoering van het project KEI toezicht. Inmiddels zitten alle curatoren in KEI Toezicht. Daarnaast zijn vanaf half oktober 2016 clusters van faillissementen toegevoegd. Per kantoor is er één curator die zijn of haar bestaande clusters heeft laten toevoegen teneinde te testen of dit werkt.

In het eerste kwartaal van 2017 zal met de betreffende curatoren worden geëvalueerd. De Insolventiecommissie zal de ontwikkelingen op dat gebied nauwlettend blijven volgen en de rechtbank informeren over de bevindingen van de curatoren.

In 2016 heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met de Rabobank over het bestaande arrangement voor de boedelrekeningen. Momenteel is men bezig om een enquête op te stellen om te kunnen meten hoe curatoren het Rabobank-arrangement ervaren. Dit wordt in 2017 vervolgd. In 2016 heeft ook een pilot plaatsgevonden met Bizon, zijnde software die een aantal functionaliteiten ondersteunt welke niet door het portaal van Rabobank worden ondersteund (onder meer beter inzage in historische mutaties en het verrichten van batch betalingen). Die pilot is inmiddels afgerond. Er wordt thans onderzocht wat de conclusies uit de pilot zijn en of er eventueel een vervolg komt.

De commissie heeft vastgesteld dat het aantal uitgesproken faillissementen in 2016 verder is afgenomen. De afname is in overeenstemming met de landelijke trend en de verwachting is dat deze afname zich in 2017 zal voortzetten.

Mr. Te Biesebeek is eind 2015 afgetreden als lid van de commissie. Deze vacature is vanaf 2016 ingevuld door mr. M.J. Blommaert. Mr. G.F. van den Berg heeft de rol van voorzitter overgenomen. Mr. S. Winkels-Koerselman heeft de rol van notulist, welke rol eerder door mr. Van den Berg werd vervuld, overgenomen.

**mr. Suzan Winkels-Koerselman,
Secretaris Insolventiecommissie**

Verslag College van Afgevaardigden mw. mr. Amke de Visser

Jaarverslag Bossche fractie College van Afgevaardigden 2016

Leden en plaatsvervangende leden van het College in 2016 waren:

Mrs. Sander Baetens, Dagmar Dielissen-Breukers, Vera van Buggenum, Joost Diks, Sander Leeman, Dirk School en Amke de Visser.

In de samenstelling van onze fractie zijn in het jaar 2016 geen wijzigingen opgetreden, met dien verstande dat mr. Vera van Buggenum een korte periode afwezig is geweest vanwege de zwangerschap en de geboorte van haar dochter Lauren. Ook de samenstelling van de algemene raad is in 2016 niet gewijzigd. Qua wisselingen van de wacht was 2016 dus een rustig jaar.

We zijn als College wederom vier keer in een grote vergadering bijeen gekomen. Deze Collegevergaderingen hebben we als fractie voorbereid in het bureau van onze balie, onder het genot van een inmiddels niet meer weg te denken ontbijt. Dank daarvoor aan Inge en haar collega's van het bureau die dit altijd prima voor ons verzorgen. Daarnaast heeft een aantal van ons nog deelgenomen aan vergaderingen in kleiner verband, de zogeheten 'kleine collegevergaderingen'. Zo heeft mr. Sander Baetens de kleine collegevergadering bezocht over de zogeheten Law Firm School in relatie tot (het vaardighedenonderwijs van) de beroepsopleiding. Mrs. Dagmar Dielissen en Dirk School, onze financiële leden, hebben ook dit jaar weer deelgenomen aan de kleine collegevergadering over de begroting.

De invoering van de kwaliteitstoetsen heeft de gemoederen in 2016 opnieuw flink bezig gehouden. Het heeft bijna iedere vergadering op de agenda gestaan. Ik berichtte u in het jaarverslag over 2015 al dat het jaar 2016 zou worden benut om in nauwe samenspraak met het college te komen tot een zogeheten *best practice* van een nuttig kwaliteitssysteem. Dit heeft daarin geresulteerd dat er tijdens de laatste vergadering in december 2016 een concepttekst van een verordening en een concepttekst van een regeling ter bespreking voorlag. De algemene raad heeft de inrichting van de kwaliteitstoetsen nu zo vormgegeven dat advocaten verplicht worden ieder kalenderjaar deel te nemen aan een vorm van gestructureerde feedback. De drie toegestane vormen zijn intervisie, peer review en gestructureerd intercollegiaal overleg. De algemene raad is van opvatting dat met die keuze ruimte wordt geboden aan advocaten om bestaande initiatieven te handhaven of om op een laagdrempelige wijze te starten met

gestructureerde feedback. Iedere vorm kent zijn voorwaarden waaraan moet zijn voldaan. Niet voor iedere vorm van gestructureerde feedback kunnen opleidingspunten worden verkregen (namelijk niet voor gestructureerd intercollegiaal overleg) en bovendien is het ook niet mogelijk om vormen te combineren (zoals bijvoorbeeld intervisie en gestructureerd intercollegiaal overleg). Voor wat betreft de vorm van peer review blijft een heikel punt de privacy van de cliënt en de geheimhoudingsplicht. Bij deze vorm van gestructureerde feedback worden immers dossiers ingezien. Tijdens de laatste vergadering in december 2016 is er nog veel en lang gesproken over de kwaliteitstoetsen en de stukken die voorlagen. Een behoorlijk aantal fracties, waaronder die van ons, heeft nog notities ingediend (dank aan mr. Sander Baetens daarvoor) c.q. vraagpunten ter vergadering voorgelegd. Het voornemen van de algemene raad is wel om in de collegevergadering van april 2017 tot vaststelling van de teksten te kunnen komen. Hopelijk slagen we in dit voornemen, zodat we het onderwerp van de kwaliteitstoetsen kunnen afronden en in de praktijk verder kunnen gaan vormgeven.

Een ander belangrijk agendapunt in 2016 was de Wijzigingsverordening derdengelden. De insteek van de algemene raad hiervan was een lastenverlichting voor de advocaat na te streven zonder dat dit ten koste gaat van de bescherming van derdengelden. Ook hier is veel en lang over gesproken. Mr. Sander Leeman heeft zich vol overgave namens onze fractie met dit onderwerp beziggehouden en niet zonder succes. Zijn kritische blik heeft niet zelden tot wijziging c.q. aanscherping van de teksten geleid en in de decembervergadering heeft het college haar instemming aan de Wijzigingsverordening derdengelden betuigd.

Tot slot nog het volgende.

Ik schreef al dat 2016 qua wisselingen van de wacht – zowel binnen onze fractie als binnen de algemene raad – een rustig jaar was. Dit geldt in mindere mate voor het verloop van de vergaderingen en de interactie tussen de algemene raad en het college. Deze interactie werd meer dan eens gekenmerkt door wat ongenoegen. Dit ongenoegen lijkt uiteindelijk in de kern altijd terug te voeren op onduidelijkheid over de onderlinge verhoudingen en bevoegdheden. Wat is aan de algemene raad en wat is aan het college? Het spreekt voor zich dat dit niet alleen een punt is dat het college aan het hart gaat en op momenten zorgen baart. Ook de algemene raad houdt dit erg bezig. Dit heeft ertoe geleid dat in de decembervergadering is afgesproken over dit onderwerp in een aantal kleine collegevergaderingen nader van gedachten te wisselen. De eerste kleine collegevergadering heeft inmiddels plaatsgevonden. Mrs. Sander Baetens en Sander Leeman behartigen daarin de belangen van onze fractie.

En zo hebben we het op gezette momenten toch wel wat bewogen vergaderjaar van 2016 goed en tevreden kunnen afsluiten.

Wij zien uit naar een constructief, maar ook vooral gezellig vergaderjaar 2017!

**mr. Amke de Visser,
Lid College van Afgevaardigden**

**Jonge Balie 's-Hertogenbosch
mr. Ivo Lankester**

Jaarverslag Jonge Balie 's-Hertogenbosch 2016

Sinds april 2016 bestaat het Jonge Balie bestuur naast ondergetekende uit:

- Alissa van Tongerlo (vice-voorzitter);
- Anne van der Steen (secretaris);
- Arjen van Haandel (penningmeester);
- Mickey Engel (portefeuillehouder commissies);
- Vincent Liemburg (portefeuillehouder opleidingen).

Het bestuur kijkt terug op een geslaagd jaar. In 2016 hebben we het 9^e lustrum van onze vereniging gevierd. Op 8 juli 2016 vond in het LAC het geweldige Jonge Balie Lustrumfeest plaats. Diverse oud-bestuursleden van de Jonge Balie hebben alles uit de kast gehaald en een spectaculair feest georganiseerd in het LAC in Eindhoven met VIP-tafels, dj's, een saxofonist en een photobooth. Voorafgaand aan het feest vond de première plaats van de eerste echte Jonge Balie-film "Niets is wat het lijkt in de advocatenjungle!". Een ware thriller met een macabere en ironische ondertoon met daarbij in de hoofdrol verschillende bekenden uit ons arrondissement, waaronder onze deken en adjunct-secretaris Inge Minkenberg. Ik overdrijf niet, als ik zeg dat de hoofdrolspeler zijn roeping als acteur lijkt te hebben gevonden. Op naar het volgende lustrum en wellicht de Oscars en de Golden Globes.

Het druk bezochte lustrumfeest toont onder meer aan dat onze Jonge Balie ook bij oud-leden nog altijd geliefd is. Het doet mij deugd om te zeggen dat onze vereniging er goed voor staat en nog steeds tot één van de actiefste Jonge Balies van ons land kan worden gerekend. Om de Jonge Balie bij alle leden onder de aandacht te houden, hebben we dit jaar de website grondig vernieuwd. Leden kunnen zich voortaan voor de maandelijkse Open Haard-gesprekken, feesten en andere activiteiten via de website aanmelden. Hierop kan men zien hoeveel plaatsen nog beschikbaar zijn voor de betreffende activiteit. Verder is in overleg met onze deken en adjunct-secretaris Inge Minkenberg de informatie over de opleidingsvereisten aangepast en geactualiseerd. Advocaat-stagiaires kunnen

voortaan op onze website terecht om te zien welke plaatselijke opleidingsverplichtingen gelden en hoe en wanneer ze deze opleidingsverplichtingen kunnen bijwonen.

Een andere belangrijke nieuwe optie is dat men de Jonge Balie-agenda op de website kan importeren naar de eigen agenda zodat geen borrel of activiteit meer gemist hoeft te worden.

Het behouden en vergroten van de betrokkenheid van onze leden is ook dit jaar weer één van de doelen van de Jonge Balie geweest. Om de band met de leden 'warm' te houden is er dit jaar een ware Jonge Balie-trui geïntroduceerd. Ideaal voor de koudere maanden in het jaar of voor in het vliegtuig, op weg naar de bestemming van de Jonge Balie-reis. Want natuurlijk is de Jonge Balie ook in 2016 weer op reis geweest. De bestemming was ditmaal Krakau, één van de belangrijkste cultuursteden van Midden-Europa. Een uitermate geschikte bestemming voor onze culturele, juridisch inhoudelijke en vooral leerzame Jonge Balie-reis dus. Geen enkele culturele bezienswaardigheid van deze stad hebben we gemist. Zo hebben we de kwartfinale van het EK tussen Polen en Portugal gekeken onder het genot van pils en hamburgers, hebben we de concentratiekampen Auschwitz en Birkenau bezocht en hebben we onder de begeleiding van een gids in golfkarretjes het 'Florence van Polen', aldus het oude centrum bezichtigd, zodat we geen enkele bezienswaardigheid hoefden te missen. We hebben de reis afgesloten met een wodka-proeverij, de meest populaire drank van Polen en misschien wel hun belangrijkste erfgoed. Dank voor de reiscommissie voor het werk dat zij heeft verricht.

Een ander hoogtepunt in 2016 waren de jaarlijkse Strafpleitwedstrijden. Onder toezicht van de strenge doch rechtvaardige jury bestaande uit mr. Hiddema, mr. Victor van Aelst en onze eigen deken mr. Jan Frederik Schnitzler, namen vier jonge Nederlandse advocaten het op de 11de van 11de op tegen vier Vlaamse confraters. Na afloop van de Strafpleitwedstrijden vond het diner en het feest plaats, dit jaar op een bijzondere locatie; de Orangerie in 's-Hertogenbosch, een voormalige kerk. Een locatie waar we met trots onze zuiderburen hebben ontvangen om zo het onderlinge contact te bevorderen.

Het organiseren van de strafpleitwedstrijden gebeurt in goed overleg en in samenwerking met onze plaatselijk Orde en in het bijzonder met Inge Minkenberg en onze deken. Vol enthousiasme kwam Inge Minkenberg met allerlei leuke initiatieven om de benodigde sponsoring binnen te halen. Naast de Strafpleitwedstrijdencommissie die het afgelopen jaar een hele mooie prestatie heeft verricht, dank ik ook hen voor de prettige samenwerking.

Het doet mij deugd te constateren dat wij in onze doelstelling geslaagd zijn. Alle activiteiten in 2016 zijn erg goed bezocht zijn door onze leden, veelal uitverkocht. Zo was bijvoorbeeld de American Pie Party met heuse bierpongwedstrijden een daverend succes. Zoals het ware advocaten betaamt, was iedereen reuze fanatiek en gebrand op de winst. Ik bedank de activiteitencommissie voor haar inspanningen. Zij hebben iedere keer weer een mooi feestje weten te realiseren.

Traditiegetrouw heeft de Jonge Balie ook dit jaar in samenspraak met diverse kantoren, zowel binnen als buiten de advocatuur, tien verschillende Open Haard-gesprekken georganiseerd en is in overleg met de andere Jonge Balies in Nederland de nieuwe beroepsopleiding gemonitord en feedback hierover aangedragen bij de landelijke Orde, de uitvoeringsinstantie van de beroepsopleiding, kantoren en stagiaires.

Na al deze mooie hoogtepunten in 2016, was ik dan ook niet verbaasd toen Sinterklaas en Zwarte Piet besloten om op 2 december 2016 een bezoekje te brengen aan onze mooie Jonge Balie op de borrel in Eindhoven. Verschillende leden werden toegesproken door de Sint en hebben mogelijk hun lesje wel geleerd. Gelukkig waren Sinterklaas en Zwarte Piet ook erg te spreken over onze vereniging en hadden zij daarom voor iedereen een klein presentje bij zich.

Namens de Jonge Balie dank ik graag Jan Frederik Schnitzler, de raad van de orde en het bureau van de orde voor de prettige samenwerking en de constructieve gesprekken over onder meer de huidige beroepsopleiding. Ik heb er alle vertrouwen in dat ook volgend jaar de banden warm zullen zijn, zeker nu Inge Minkenberg één van de trotse bezitters is van de Jonge Balie-trui.

Een speciaal woord van dank richt ik aan Jelle Beerens, Sabine van Rienen, Renske van Eldik, Maarten Riep, en Jacklien Quirijnen voor hun inspanningen als bestuursleden in de eerste maanden van 2016.

Ten slotte wil ik alle actieve leden van de Jonge Balie 's-Hertogenbosch en alle kantoren en personen die de Jonge Balie een warm hart toedragen bedanken.

**Namens de Vereniging De Jonge Balie 's-Hertogenbosch,
mr. Ivo Lankester,
voorzitter**

RESULTATEN CCV OVER 2015

Na eerste controle door de Nederlandse orde van advocaten verwerkt het bureau de uitkomsten van de CCV. Bij onvolkomenheden wordt met de betreffende advocaat en/of het kantoor een traject afgesproken ter reparatie. In voorkomende gevallen wordt in overleg met de deken dekenbezwaar voorbereid (voorafgaand hieraan wordt nader onderzoek gedaan, er wordt een S dossier aangemaakt). Het bureau bewaakt de voortgang.

Voor de cijfermatige verantwoording van de CCV over 2015 wordt verwezen naar de website van het dekenberaad:

<https://www.advocatenorde.nl/8647/advocaten/dekenberaad.html?thema=dekenberaad&themaID=8656>

KLACHTEN

01-01-2016 T/M 31-12-2016

Het onderzoek in klachtzaken wordt verricht door de deken en/of de stafjurist. Waar mogelijk probeert deze al in een vroegtijdige fase aan te dringen op bemiddeling. Waar dit niet mogelijk is, bereidt de deken en/of de stafjurist de instructie voor de Raad van Discipline voor. Ook het voorbereiden van klachten van de deken over advocaten gebeurt op het bureau.

Tevens worden klachten over dekenen in andere arrondissementen behandeld na doorverwijzing door het Hof van Discipline.

Daarnaast worden door de deken - na verwijzing - klachten tegen leden van andere raden van de orde behandeld. In incidentele gevallen behandelt de deken - na verwijzing - ook klachten tegen niet in zijn arrondissement gevestigde advocaten indien dat om proceseconomische redenen aangewezen is.

Cijfermatige verantwoording over in het verslagjaar binnengekomen klachten treft u op de volgende bladzijde(s) aan.

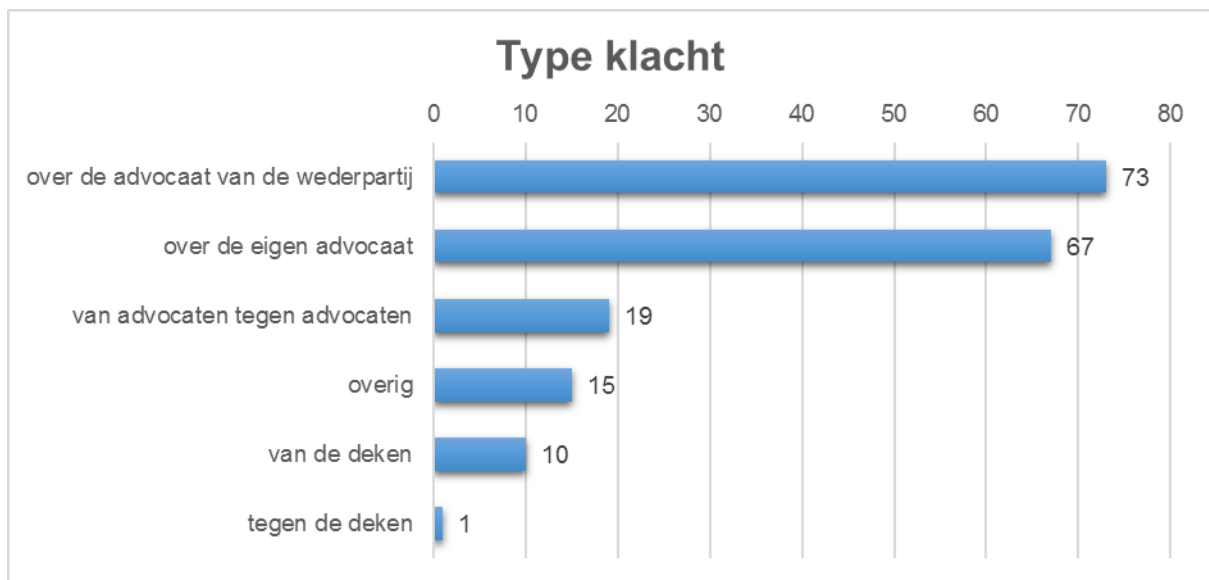
Cijfermatige verantwoording Oost-Brabant¹

Resultaten klachtregistratie 2016

Basisinformatie	
Periode van de analyse	01-01-2016 t/m 31-12-2016
Aantal klachten	185
Aantal advocaten per 01-01-2016	1176

Type klacht

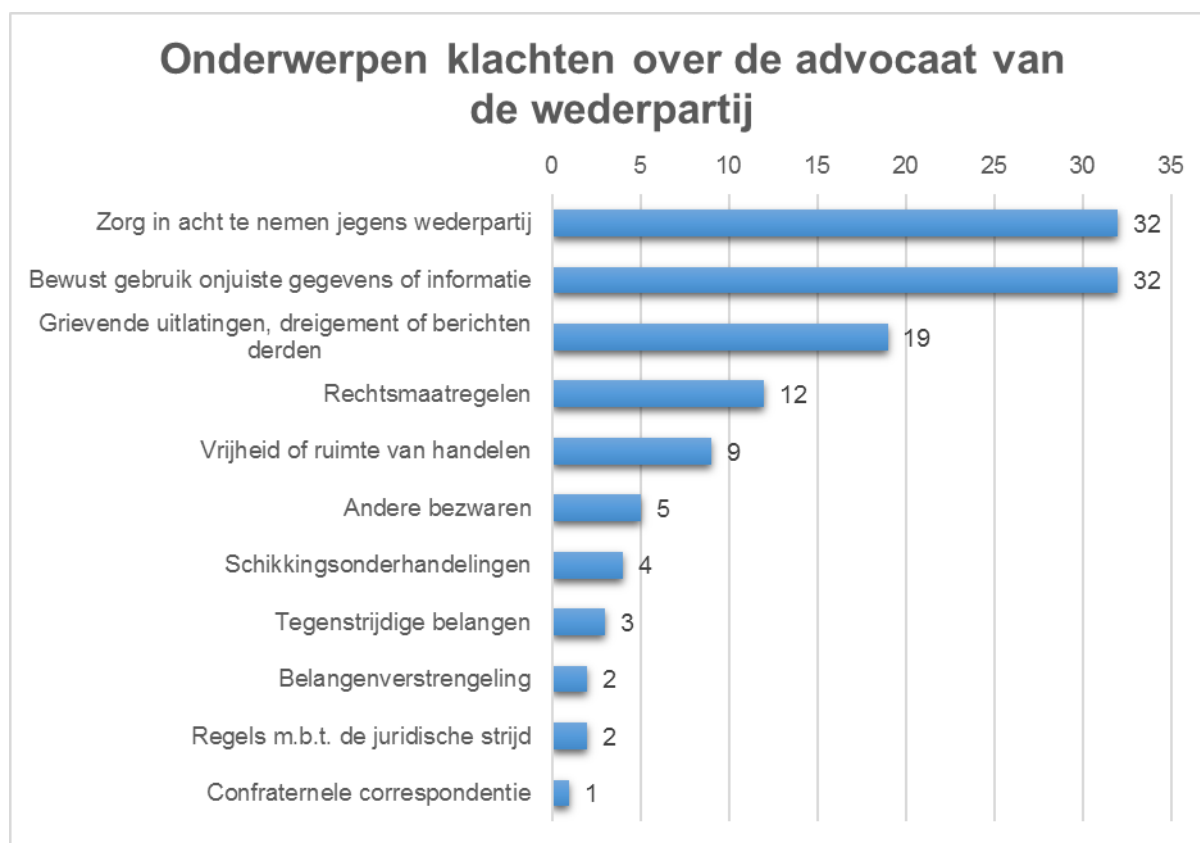
Klachten	Aantal klachten	In %
over de advocaat van de wederpartij	73	39%
over de eigen advocaat	67	36%
van advocaten tegen advocaten	19	10%
overig	15	9%
van de deken	10	5%
tegen de deken	1	1%
Eindtotaal	185	100%

¹ Opgemerkt wordt dat het hier gaat om een momentopname; alle cijfers gaan over dossiers die in 2016 zijn gestart, maar niet per se in 2016 zijn afgerond.

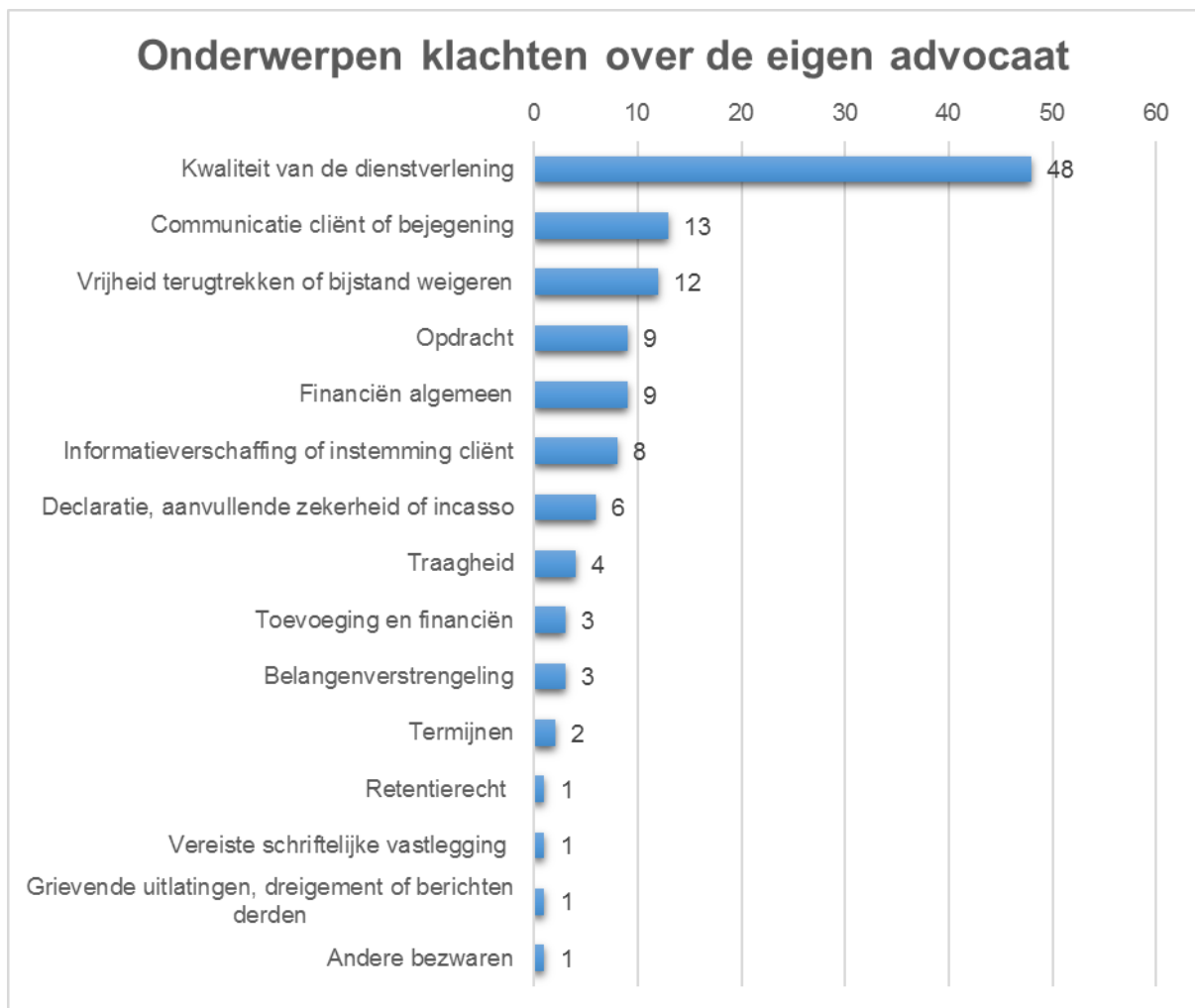
Onderwerp per type klacht²

Klachten over de advocaat van de wederpartij	Aantal klachten	In %
Zorg in acht te nemen jegens wederpartij	32	27%
Bewust gebruik onjuiste gegevens of informatie	32	27%
Grievende uitlatingen, dreigement of berichten derden	19	16%
Rechtsmaatregelen	12	10%
Vrijheid of ruimte van handelen	9	8%
Andere bezwaren	5	4%
Schikkingsonderhandelingen	4	3%
Tegenstrijdige belangen	3	2%
Belangenverstrengeling	2	2%
Regels m.b.t. de juridische strijd	2	2%
Confraternele correspondentie	1	1%

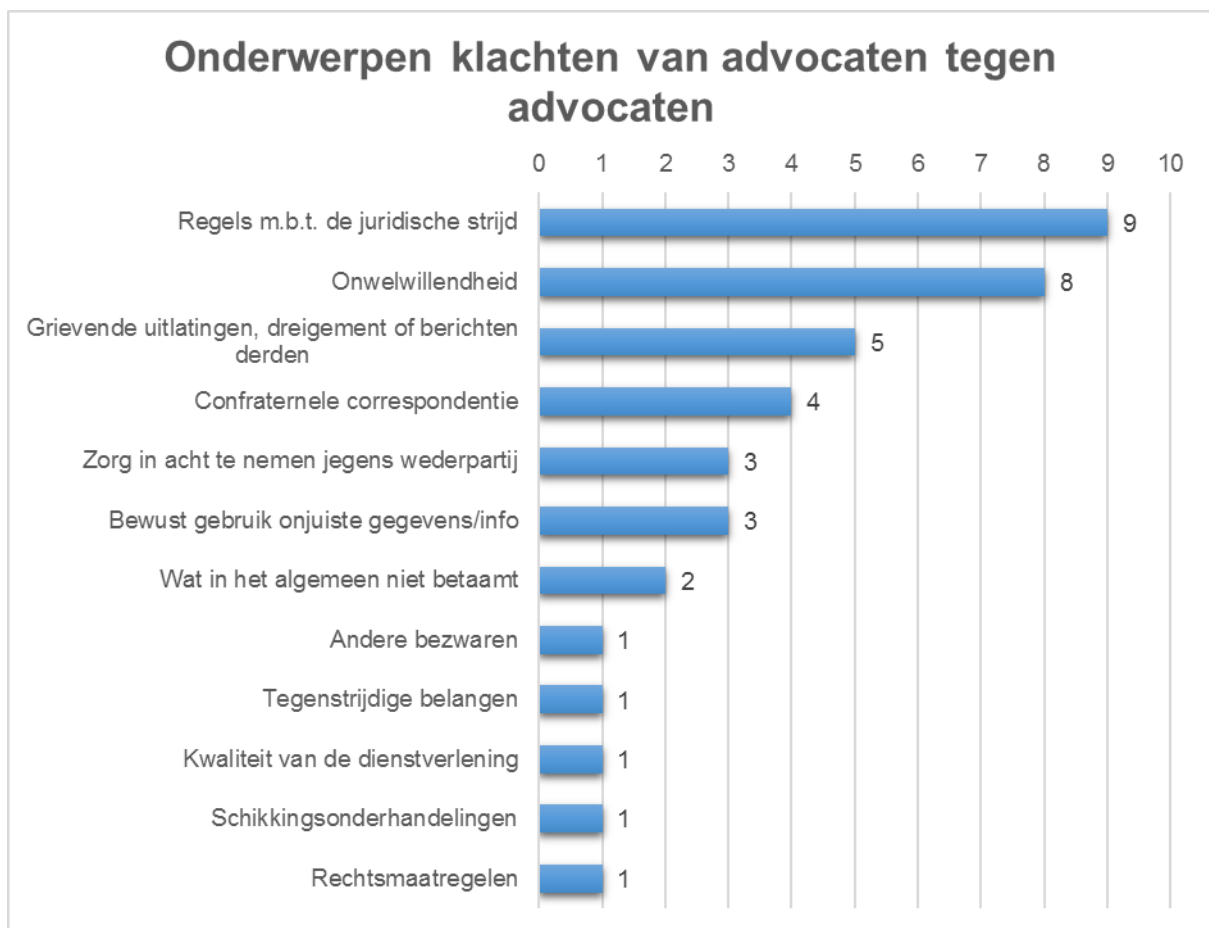
² Een klacht kan meerdere onderwerpen hebben.

Klachten over de eigen advocaat	Aantal klachten	In %
Kwaliteit van de dienstverlening	48	40%
Communicatie cliënt of bejegening	13	11%
Vrijheid terugtrekken of bijstand weigeren	12	10%
Opdracht	9	7%
Financiën algemeen	9	7%
Informatieverschaffing of instemming cliënt	8	7%
Declaratie, aanvullende zekerheid of incasso	6	5%
Traagheid	4	3%
Toevoeging en financiën	3	2%
Belangenverstrengeling	3	2%
Termijnen	2	2%
Retentierecht	1	1%
Vereiste schriftelijke vastlegging	1	1%
Grievende uitlatingen, dreigement of berichten derden	1	1%
Andere bezwaren	1	1%

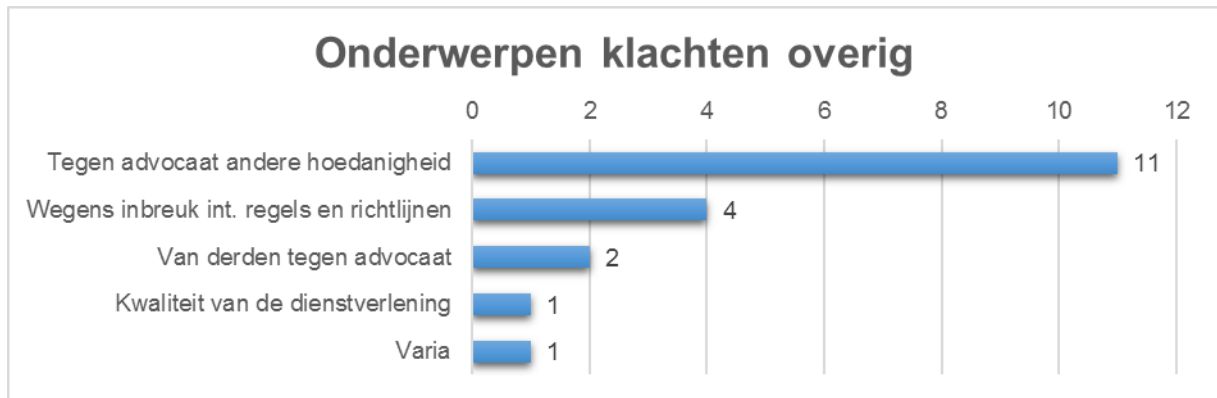

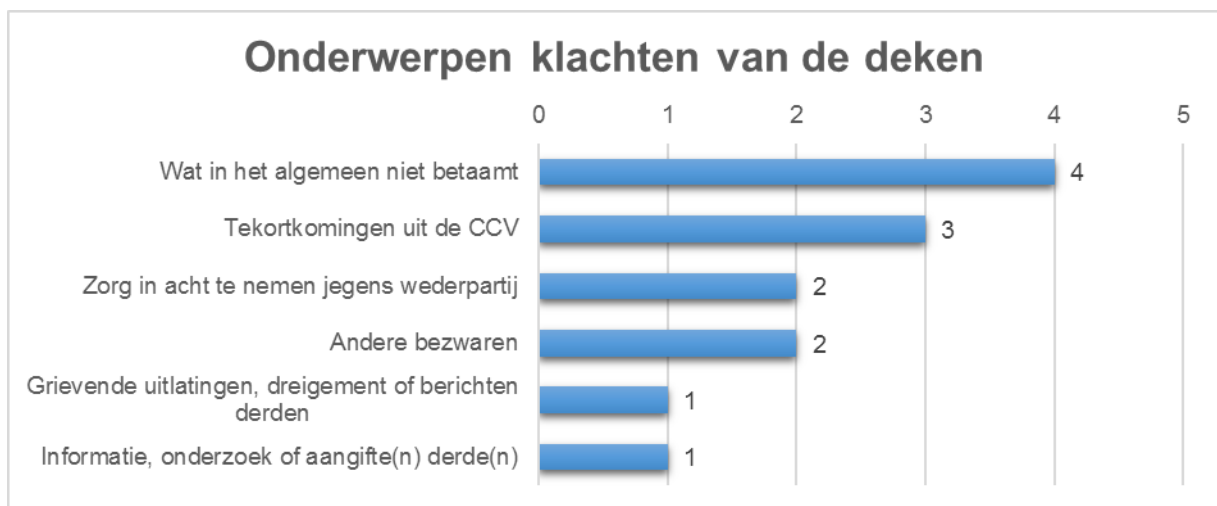
Klachten van advocaten tegen advocaten	Aantal klachten	In %
Regels m.b.t. de juridische strijd	9	23%
Onwelwillendheid	8	21%
Grievende uitlatingen, dreigement of berichten derden	5	13%
Confraternele correspondentie	4	10%
Zorg in acht te nemen jegens wederpartij	3	8%
Bewust gebruik onjuiste gegevens/info	3	8%
Wat in het algemeen niet betaamt	2	5%
Andere bezwaren	1	3%
Tegenstrijdige belangen	1	3%
Kwaliteit van de dienstverlening	1	3%
Schikkingsonderhandelingen	1	3%
Rechtsmaatregelen	1	3%

Klachten overig	Aantal klachten	In %
Tegen advocaat andere hoedanigheid	11	58%
Wegens inbreuk int. regels en richtlijnen	4	21%
Van derden tegen advocaat	2	11%
Kwaliteit van de dienstverlening	1	5%
Varia	1	5%

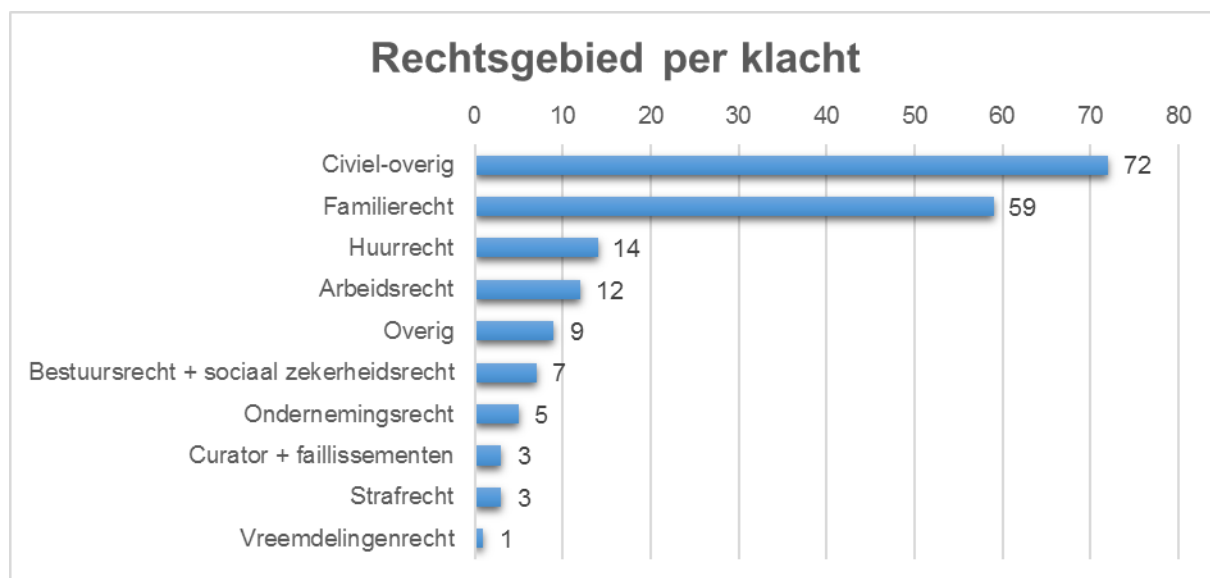

Klachten van de deken	Aantal klachten	In %
Wat in het algemeen niet betaamt	4	31%
Tekortkomingen uit de CCV	3	23%
Zorg in acht te nemen jegens wederpartij	2	15%
Andere bezwaren	2	15%
Grievende uitlatingen, dreigement of berichten derden	1	8%
Informatie, onderzoek of aangifte(n) derde(n)	1	8%

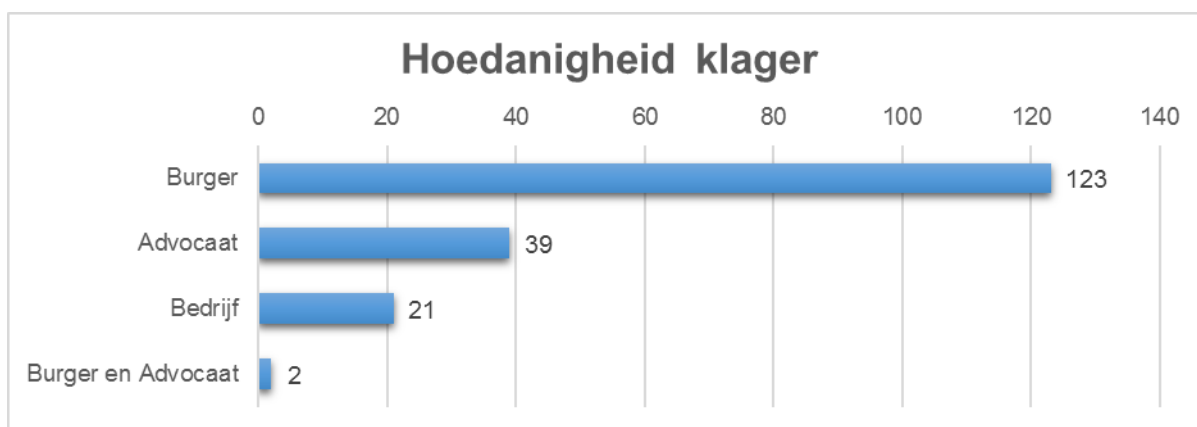
Rechtsgebied per klacht

Rechtsgebied	Aantal klachten	In %
Civiel-overig	72	39%
Familierecht	59	32%
Huurrecht	14	8%
Arbeidsrecht	12	6%
Overig	9	5%
Bestuursrecht + sociaal zekerheidsrecht	7	4%
Ondernemingsrecht	5	3%
Curator + faillissementen	3	2%
Strafrecht	3	2%
Vreemdelingenrecht	1	1%
Eindtotaal	185	100%

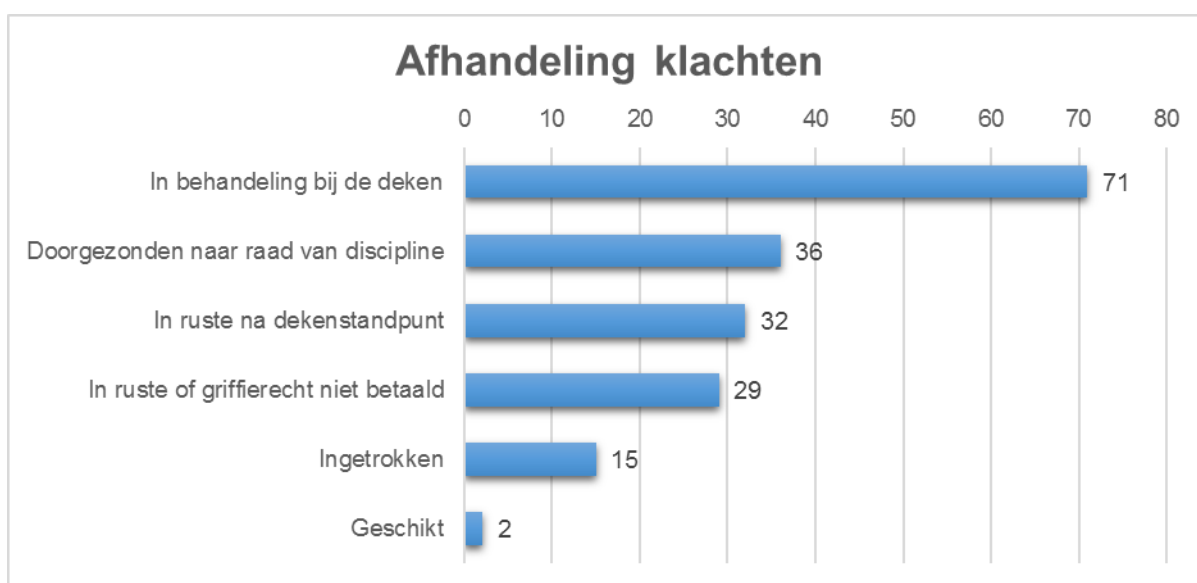
Hoedanigheid klager

Hoedanigheid klager	Aantal klachten	In %
Burger	123	66%
Advocaat	39	21%
Bedrijf	21	11%
Burger en Advocaat	2	1%
Eindtotaal	185	100%

Afhandeling klachten

Soort afhandeling	Aantal	In %
In behandeling bij de deken	71	38%
Doorgezonden naar raad van discipline	36	20%
In ruste na dekenstandpunt	32	17%
In ruste of griffierecht niet betaald	29	16%
Ingetrokken	15	8%
Geschikt	2	1%
Eindtotaal	185	100%

BEMIDDELINGEN

01-01-2016 t/m 31-12-2016

Buiten de klachtenprocedure om wordt (over het algemeen door de deken, samen met de adjunct-secretaris) bemiddeld tussen advocaten onderling en tussen advocaten en cliënten.

Bemiddelingen 2016	aantal
Aantal ingekomen	21
Type	
Eigen advocaat:	1
Van advocaten tegen advocaten:	20
Van derden:	
Eindtotaal:	21
Klachten onderwerp:	
Communicatie cliënt/bejegening:	0
Traagheid:	0
declaratie/aanv zekerheid/incasso/ toevoeging en financiën:	0
financiële verpl./toezeggingen/overname zaken:	15
Financiën algemeen:	0
Geheimhoudingsplicht:	0
Kwaliteit dienstverlening:	1
Declaratie aanv. Zekerheid / incasso:	0
Kwaliteit:	0
Onwelwillendheid:	0
Opdracht:	0
Tegenstrijdige belangen:	1
Informatie:	0
Onderzoek:	0
Aangiften derden:	0
Overname van zaken:	3
Regels mbt de juridische strijd:	0
Toevoegingsmogelijkheden en aanvraag:	0
Vergoedingskosten:	0
Zorg in acht te nemen jegens wederpartij:	1
Andere bezwaren:	0
	21

Soort afhandeling:	
In behandeling / nog geen status:	3
RvD:	0
Ingetrokken:	1
In ruste:	3
In ruste na dekenstandpunt:	0
Geschikt:	12
Klacht:	1
Geschillencommissie/andere instantie:	1
	21

ADVIEZEN

01-01-2016 T/M 31-12-2016

De deken en de medewerkers van het bureau adviseren rechtzoekenden en advocaten. Deze laatsten onder meer op het gebied van regelgeving en Gedragsregels.

Onderstaand de adviezen uitgesplitst naar Gedragsregel.

DEKEN	
Gedragsregel 2	1
Gedragsregel 7	4
Gedragsregel 12 / 13	39
Gedragsregel 15	1
Gedragsregel 18	1
Gedragsregel 22	1
Gedragsregel 24	1
Gedragsregel 27	10
Gedragsregel 28	11
Totaal	69
Overige adviezen van de deken	90
Overige adviezen van de stafjurist	112

AANWIJZING ADVOCaat EX ARTIKEL 13 ADVOCATENWET

01-01-2016 T/M 31-12-2016

Aanwijzing advocaat ex artikel 13 Advocatenwet

In het verslagjaar is 26 keer een verzoek gedaan om aanwijzing van een advocaat op grond van artikel 13 Advocatenwet.

In 7 gevallen is een advocaat aangewezen door de deken. Het verzoek is 12 keer afgewezen en 5 keer ingetrokken. 2 verzoeken zijn doorverwezen naar een andere deken.

In het kader van een geschillenregeling rechtsbijstandverzekering heeft de deken 9 advocaten aangewezen.

RESULTATEN KANTOORBEZOEKEN 2016

Doel van de bezoeken is controle op de naleving van de verordeningen en daarnaast nadere kennismaking tussen het kantoor en (het werk van) de raad van de orde en het bureau en uitwisseling/overdracht van informatie over Wet- en Regelgeving. De landelijk vastgestelde vragenlijst wordt gebruikt als leidraad bij het gesprek.

Onderwerpen die onder meer aan de orde komen, zijn samenwerking, financiële soliditeit, bedrijfsvoering en beroepsaansprakelijkheidsverzekering, derdengelden, Wwft en contante betaling, inrichting en kwaliteit van de dienstverlening, opleiding en klachtbehandeling.

Er wordt aandacht besteed aan de toezichtspeerpunten als vastgesteld in het Jaarplan van het dekenberaad.

Relevante stukken worden te voren opgevraagd en/of ter plekke ingezien. Indien nodig wordt de Unit Financieel Toezicht Advocatuur ingeschakeld.

De ervaringen met de bezoeken zijn goed; over het algemeen wordt het gesprek gevoerd in een sfeer van welwillendheid van beide kanten. Het bureau verricht het voorbereidend onderzoek t.b.v. een kantoorbezoek. Alle leden van de raad van de orde zijn betrokken bij de kantoorbezoeken, die in 2016 werden afgelegd door leden van de raad en de adjunct-secretaris of stafjurist. De adjunct-secretaris / stafjurist bewaken de voortgang t.a.v. het repareren van geconstateerde onvolkomenheden. Bij het constateren van ernstige onvolkomenheden en/of het uitblijven van reparatie binnen een redelijke termijn wordt een specifiek toezicht dossier (S-dossier) aangemaakt.

Cijfermatige verantwoording over aantallen in het verslagjaar afgelegde kantoorbezoeken treft u onderstaand aan.

Resultaten kantoorbezoeken 2016

Aantal kantoorbezoeken

Arrondissement	Totaal kantoren per 1 januari 2016	10%	Bezocht per 31 december 2016
Oost-Brabant	368	37	42

Aanleiding voor het kantoorbezoek

Aanleiding	Aantal	In %
Signaal	4	10%
Aselect	38	90%

Omvang van de bezochte kantoren

Omvang kantoor	Aantal	In %
1 advocaat	10	24%
2-5 advocaten	21	50%
6-20 advocaten	10	24%
21-60 advocaten	1	2%

Kantoorbezoek geleid tot nader toezichtonderzoek (S-dossier)³

	Aantal
Aantal kantoren waarbij het kantoorbezoek heeft geleid tot één of meer nadere toezichtonderzoeken (S-dossier)	0

Kantoorbezoek met unit FTA⁴

	Aantal	In %
Unit FTA	0	0%

³ Eén kantoorbezoek kan leiden tot meerdere S-dossiers.

⁴ Hiermee wordt bedoeld inschakeling van de unit FTA anders dan de standaardscreening die de unit FTA voor een aantal arrondissementen voorafgaand aan een kantoorbezoek verzorgt.

**SPECIFIEK TOEZICHT-DOSSIERS
(S-DOSSIERS)
RESULTATEN OVER 2016**

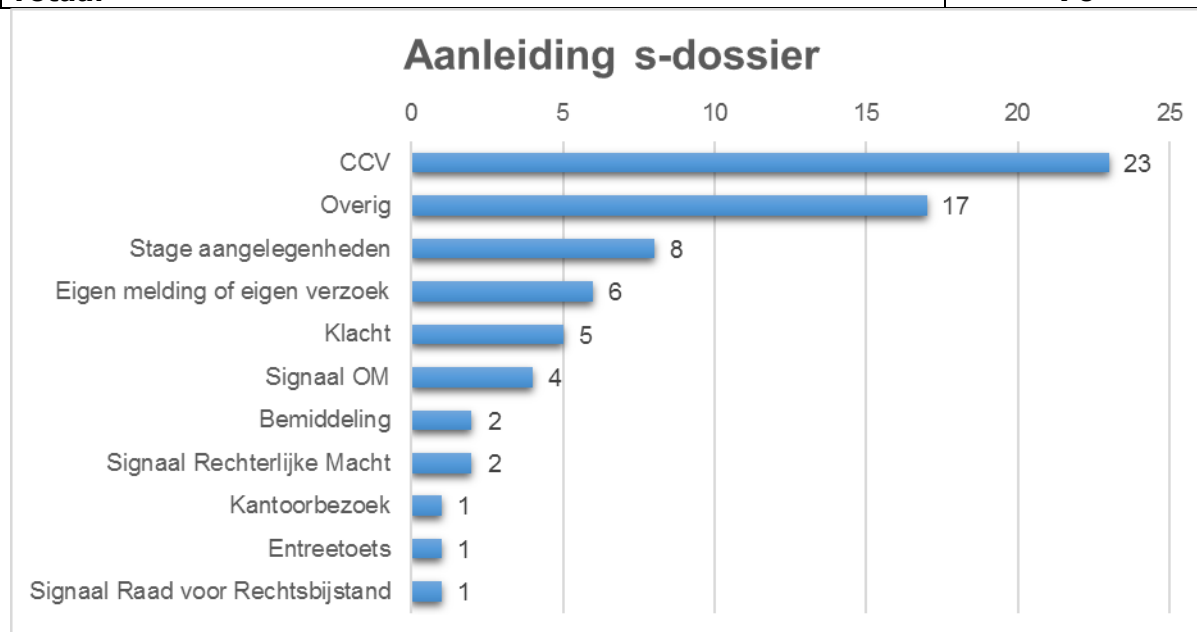
Resultaten S-dossiers 2016

Aantal S-dossiers⁵

	Aantal
S-dossiers	65

Aanleiding voor het S-dossier⁶

Aanleiding	Aantal
Advies	0
Bemiddeling	2
Kantoorbezoek	1
CCV	23
Entreetoets	1
Klacht	5
Geschillencommissie	0
Stage aangelegenheden	8
Eigen melding of eigen verzoek	6
Signaal Rechterlijke Macht	2
Signaal OM	4
Signaal Raad voor Rechtsbijstand	1
Signaal IND	0
Signaal Reclassering	0
Thematisch toezicht, dekenberaad	0
Overig	17
Totaal	70

⁵ Er wordt per toezichtonderwerp een s-dossier gemaakt. Dat betekent dat één s-dossier één onderwerp heeft en dat als er bij een advocaat meerdere aspecten aanleiding geven tot nader toezichtonderzoek, er meerdere s-dossiers worden aangemaakt voor die ene advocaat.

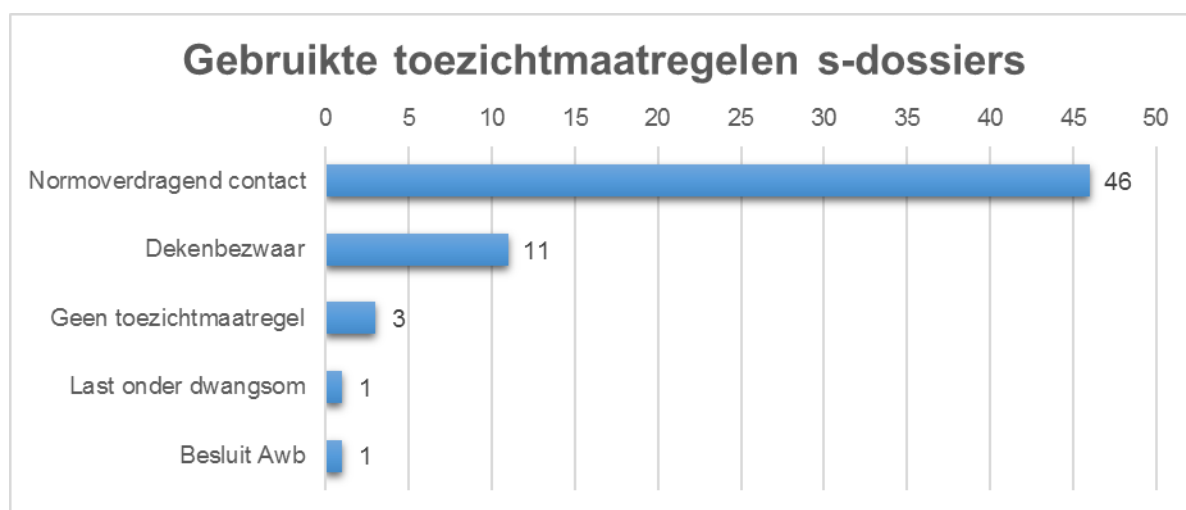
⁶ Eén s-dossier kan meerdere aanleidingen hebben.

Onderwerpen S-dossiers

Nalevingstoezicht	Aantal	Totaal aantal
Vakbekwaamheid	10	
Praktijkstructuren en kantoor naam	3	
Praktijkuitoefening in dienst	0	
Kantoororganisatie	1	
Beroepsaansprakelijkheid	0	
Resultaat gerelateerde beloning	0	
Kantoorhouden (art 12 Advw)	1	
Gedragsregels	20	
Onvoldoende kwaliteit	0	
Uitvoering tuchtrechtelijke maatregel	0	
Overig	0	
Totaal nalevingstoezicht		35
Financieel toezicht		
Financiële administratie	0	
Derdengelden	11	
Contante betalingen	1	
Wwft	1	
Financiële soliditeit	9	
Overig	2	
Totaal financieel toezicht		24
Toelatingstoezicht		
Nader onderzoek inzake inschrijvingsverzoek	2	
Stage zaken	4	
Totaal toelatingstoezicht		6
Eindtotaal		65

Gebruikte toezichtmaatregelen S-dossiers

Gebruikte toezichtmaatregelen	Aantal
Normoverdragend contact	46
Dekenbezwaar	11
Gedoogbesluit	0
Boete	0
Last onder dwangsom	1
Afzien maatregel na opvragen zienswijze	0
Besluit Awb	1
Coaching	0
60ab	0
60b	0
60c	0
Geen toezichtmaatregel	3
Totaal	62

Speerpunten dekenberaad ⁷	Aantal
Financieel toezicht	10
Advocatenpas	2
Geen stichting derdengelden	0
Geen klachtenregeling	0
Informatie aan cliënt (7.4 Voda)	0
Opdrachtbevestiging	1
Toezicht cassatieadvocatuur	0
Totaal	13

Ingeschakelde derde

Ingeschakelde derde	Aantal
Unit FTA	5

⁷ In het Jaarplan van het dekenberaad voor 2016 is een aantal speerpunten opgenomen voor het dekenale toezicht. In de verantwoording is opgenomen hoeveel s-dossiers er zijn behandeld over onderwerpen die in dat jaar als speerpunt zijn aangemerkt.

BESTUURSRECHTELIJKE HANDHAVING

Resultaten bestuursrechtelijke handhaving 2016

Bestuursrechtelijke maatregel	Aantal
Last onder dwangsom	1

Bij overtreding van regelgeving door advocaten kan de deken op grond van artikel 45g van de Advocatenwet een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opleggen. Bij handhaving zal altijd een afweging plaatsvinden of de tuchtrechtelijke dan wel de bestuursrechtelijke weg zal worden ingeslagen.

Naast de in 2016 opgelegde last onder dwangsom hebben ook hebben diverse zogenaamde "normoverdragende contacten" plaatsgevonden. Dit blijkt over het algemeen een goede manier om compliance te bewerkstelligen.

WOB

De Wob is van toepassing omdat de deken en de raad van de orde bestuursorganen zijn in de zin van de Awb. In het verslagjaar zijn 2 Wob-verzoeken ingediend.

(WERKZAAMHEDEN)
BUREAU ORDE VAN ADVOCATEN 'S-HERTOGENBOSCH

Het bureau van de orde ondersteunt de deken en de raad van de orde ten behoeve van het toezicht op de Bossche balie.

OMVANG BALIE ORDE VAN ADVOCATEN 's-HERTOGENBOSCH

01-01-2015 t/m 31-12-2015		01-01-2016 t/m 31-12-2016	
Aantal leden op 01-01-2015	1.160	Aantal leden op 01-01-2016	1.176
Aantal leden op 31-12-2015	1.178	Aantal leden op 31-12-2016	1.164
Inschrijvingen	94	Inschrijvingen	92
Uitschrijvingen	79	Uitschrijvingen	104
Overstappers:		Overstappers:	
Naar ander arrondissement	26	Naar ander arrondissement	48
Naar ons arrondissement	52	Naar ons arrondissement	22
Beëdigingen	42	Beëdigingen	70
Aantal stagiaires in het arrondissement	136	Aantal stagiaires in het arrondissement	145
Waarvan buitenstagiaires	15	Waarvan buitenstagiaires	17
Herintreders	9	Herintreders	15
Stageverklaringen	41	Stageverklaringen	49
Overleden	1	Overleden	0

BUREAU VAN DE ORDE

Was ons bureau van de orde voorheen een bureau in een donker pand, ver weggestopt van de balie, met maar weinig persoonlijk contact met de balie, door het veranderde toezicht, de (toegenomen) kantoorbezoeken, de digitalisering, maar met name ook door de verhuizing op 13 november 2014 naar de Leeghwaterlaan 26 in 's-Hertogenbosch, naar een modern, transparant pand, middenin het juridische centrum, dichtbij de rechtbank, staat ons bureau middenin onze Bossche balie.

Als adjunct-secretaris vind ik het belangrijk dat er in het bureau een open en positieve werksfeer heerst, maar vooral dat ons bureau - in het kader van toezicht - laagdrempelig, dus makkelijk benaderbaar en zichtbaar is.

2016 was voor het bureau van de orde een druk jaar, zowel qua werkzaamheden alsook qua personele veranderingen. Eind 2015 werd de hoop uitgesproken dat door de indiensttreding van een nieuwe administratief medewerker / secretaresse per 1 januari 2016, ons secretariaats team compleet zou zijn, echter helaas meldde de nieuwe medewerkster zich al snel na indiensttreding ziek.

Dit betekende, naast de extra werkzaamheden door het wegvallen van een medewerkster, voor ondergetekende de nodige werkzaamheden in het kader van het re-integratie-traject. Eind dit jaar ging de medewerkster na een jaar dienstverband ziek uit dienst.

Per 1 mei 2016 trad stafjurist mr. Anita Land toe tot ons team. Anita is oud-advocaat en was secretaris bij de Raad van Arbitrage voor de Bouw. Ons team is blij met haar komst; niet alleen i.v.m. haar kunde en betrokkenheid, maar ook omdat Anita goed in ons team past.

Daarnaast is per 1 november 2016 Cher Walda als administratief medewerker / secretaresse in dienst getreden; Cher liep stage bij de rechtbank Oost-Brabant en werkte diverse jaren bij een deurwaarder. Cher is een welkome en noodzakelijke aanvulling op ons (secretariaats)team.

In dit Jaarverslag leest u over de diverse werkzaamheden van het bureau (en de deken), echter de medewerkers van het bureau (en de deken en de raad van de orde) doen veel meer dan voor de balie zichtbaar is en uit dit verslag blijkt.

Ons bureau is een levendig en servicegericht (toezicht)bedrijf, van waaruit druk toezicht wordt gehouden en waarbinnen problemen worden voorkomen en opgelost. Het bureau is een vraagbaak voor klagers, derden, balieleden, etc.

Naast werkplek van het team van het bureau en van onze deken, wordt ons mooie ordepand voor veel meer (balie)doeleinden gebruikt. Naast de maandelijkse raad van de orde-vergaderingen, vond in ons bureau in 2016 weer in alle vroegte, voorafgaand aan iedere College-vergadering, het ontbijt-vooroverleg van ons College van Afgevaardigden plaats, alsmede organiseerde ons bureau in samenwerking met Dialogue ieder kwartaal de (verplichte) patroonscursus. De organisatie van die cursus in ons bureau levert een mooie kosten- en reistijd-besparing op voor onze balieleden.

Ook diverse baliecommissies en het bestuur van onze Jonge Balie vergaderden in het bureau. Kortom: een pand van en voor de balie!

Veel balieleden wisten in 2016 weer de weg naar ons bureau te vinden. Was het niet om problemen te melden, vertrouwelijk iets te bespreken of om advies te vragen, dan was het wel om gewoon even het pand te bekijken en (nader) kennis te maken met de medewerkers van het bureau. Gewoon even in de coffee-corner een kop koffie komen drinken om het pand te bekijken, leidde vaak toch tot het bespreken van (vertrouwelijke) zaken.

Mijns inziens draagt de laagdrempeligheid en transparantie van ons bureau én van de bureaumedewerkers ertoe bij dat balieleden het bureau veelvuldig benaderen.

Dat doet mij deugd. Deze laagdrempeligheid en transparantie zijn nuttige tools in het kader van proactief toezicht. Verbinding balie-bureau maakt bekend en leidt (sneller) tot eigen meldingen in het kader van toezicht.

In 2016 hebben de eerste bijeenkomsten in het kader van het nieuwe landelijke programma van de lokale ordes "Amadeus" genaamd, plaatsgevonden. Door de implementatie van dat programma zal het bureau in 2017 nog meer (digitaal) professionaliseren.

Schroomt u niet om ook in 2017 ons bureau te benaderen of te bezoeken. En dat mag zonder afspraak.

Ten slotte wijs ik u erop dat het postbusadres van ons bureau gaat vervallen per 1 juli 2017. U gelieve thans al als correspondentieadres Leeghwaterlaan 26 te 5223 BA 's-Hertogenbosch te gebruiken.

Informatievoorziening

Het bureau van de orde verzorgt de informatie aan de balie middels digitale Nieuwsbrieven aan de balie, bekendmakingen in het Bossche Baliebulletin en publicaties op de lokale website. Op de website van de orde is informatie beschikbaar over diverse onderwerpen t.b.v. de advocaten en de rechtszoekenden. Op het beveiligde gedeelte staan zaken als het mobiele telefoonnummer van de deken en de adjunct-secretaris, informatie over voorgeleidingen tijdens de Feestdagen etc. Dank aan de balie voor de grote respons op de Nieuwsbrieven met daarin een verzoek aan de balie.

Beleidsontwikkeling

De adjunct-secretaris ondersteunt de deken en de raad van de orde in de ontwikkeling van plaatselijk beleid. Zij blijft op de hoogte van landelijke ontwikkelingen en informeert waar nodig de raad en de deken. Zij woont landelijke overleggen (o.a. adjunctenoverleg en opleidingsoverleg) bij en vormt samen met de deken en de portefeuillehouders opleidingen en stagiaires de Kleine Commissie van de raad van de orde, neemt deel aan het overleg van de commissie Gefinancierde rechtsbijstand en neemt samen met de deken deel aan het vooroverleg van het College van Afgevaardigden.

Externe contacten

De adjunct-secretaris heeft regelmatig overleg met de relatiemanager van de Raad voor Rechtsbijstand, organiseert 1 x per jaar een lunchoverleg met het (bestuurs)secretariaat van de rechtbank en het OM. Landelijke bijeenkomsten en bijeenkomsten van de NOVA worden bijgewoond door (bijna) alle medewerkers van het bureau. Regelmatig is er contact met collegae-adjuncten in andere arrondissementen. In 2016 vond in het Bossche bureau tevens een werkbespreking met de Limburgse collegae plaats.

Opgave Nieuw Kantoor (ONK) – voorheen entreetoets genaamd

Startende kantoren wordt via de Opgave Nieuw Kantoor (tot 3 juni 2016 de Entreetoets) gevraagd informatie te verstrekken over zaken als beroepsaansprakelijkheidsverzekering, stichting derdengelden, rechtsvorm van het kantoor en de wijze waarop wordt voldaan aan overige verplichtingen uit de Voda.

De opgave wordt behandeld op het bureau. Het accorderen van de opgave is gemandateerd aan de directeur van het bureau. In 2016 zijn 23 opgaves in behandeling genomen.

Tableau- en stage-aangelegenheden

Een deel van de bevoegdheden van de raad van de orde is gemandateerd aan de directeur van het bureau. Het bureau beoordeelt zelfstandig beëdigingsverzoeken en verzoeken tot goedkeuring patronaat.

Waar nodig wordt overleg gevoerd met de deken en de portefeuillehouder opleidingen van de raad van de orde. Ook verzoeken tot afgifte stageverklaring worden door het bureau zelfstandig beoordeeld.

In andere c.q. bijzondere stage-aangelegenheden voert het bureau overleg met de portefeuillehouder opleidingen en/of portefeuillehouder stagiaires of met de deken.

Inge Minkenberg, adjunct-secretaris

Het bureau orde van advocaten 's-Hertogenbosch
is bereikbaar op het telefoonnummer:
073-6911786

Maandag, dinsdag en donderdag
van 09.00 uur tot 13.00 uur
van 13.30 uur tot 17.00 uur

Woensdag en vrijdag van 09.00 uur tot 13.00 uur

COLOFON

Uitgave:

Maart 2017

Copyright© 2017 raad van de orde van advocaten 's-Hertogenbosch

Uitgever:

raad van de orde van advocaten 's-Hertogenbosch

Correspondentie richten aan:

Bureau orde van advocaten 's-Hertogenbosch
Leeghwaterlaan 26
5223 BA 's-HERTOGENBOSCH